

MAGYAR LAP

HUNGARIA
Extern

T. Dunaposta

BUDAPEST
Postafiók 151.

* KERESZTÉNY * NAPILAP *

Laptulajdonos: SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R.-T. Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Igazgató és "előfőszerkesztő":
DR PAÁL ÁRPÁD**ORADEA**Főmunkatárs:
DR GYÁRFÁS ELEMÉR

Május 10

(P. I.) Ünnepi dőzse öltözik az ország. ünnepi érzés tölti el a román nemzet minden fiának a szívét. Az ünnepi öröm kiül az arcokra, ott ragyog a szemekben, ünnepségekben, zászlódiszben, felvonulásokban nyilvánul meg. Az ünnepi öröm szent dolog, nagyon sokszor nemes érzéseknek, tetteknek lehet a forrása. Éppen ezért csak a legelvetemültebb lelkiület lehet ünneprontó, mások örömeinek a megkeserítője. A szeretet nagy, általános parancsában kétségtelenül benne van mások örömeinek, az ünnepi örömeinek a tisztelete is. Nem is olyan nehéz ezt megérteni. Az igazi öröm, az ünnepi öröm is, nem lehet mások keserősége. Az igazi ünnepi öröm nem lehet mások legázolásában ujjongó győzelmi öröm. Egy nemzet, amelynek jelene álmait megvalósulását jelenti, jövője biztosítására hivatottnak érzi magát, bizony örülhet legnagyobb nemzeti ünnepén. Ez az öröm akkor is öröm, sőt akkor igazán öröm, ha nincsen bántó éle az együttlakó kisebbségi nemzetek felé.

Az igazság, az őszinteség nagy erő és sorsfordulón tisztító hatással lehet az államéletre, ha komoly elszánással szembenéznek vele. A külön érdekek mellett ma úgy az államalkotó nemzet, mint az állam határain belül élő kisebbségek annyiféle közös erkölcsi és anyagi válsággal küzdenek, hogy már emiatt is szükségessé vált az igazságokkal való őszinte találkozás.

Életünk alapjainál tudatosan, vagy öntudatlanul vallás-erkölcsi eszmények állanak, amelyek felé törekedni érzésben, gondolatban, meggyőződésben és magatartásban lelkiismereti köteleességünk. Mi nem bánthatjuk más tiszta örömeit még gondolatban sem a bűn árnyéka nélkül. Ez pedig a legtisztéletreméltebb biztosítéka az igazságnak és az őszinteségnek. Ezekre az eszményekre törekedünk — életünk minden következő perce újabb feladat elé állít — ez a törekvés az ember igazi haladásának fölfelé ívelő útja. Ez az igazi emberi értékek kibontakozásának az egyedüli lehetősége. Természetes, hogy az eredményt emberi gyarlóságokból kell kihámozni. Sok emberi rövidlátással kell megküzdeni a legkisebb eredményért is.

De hogy komoly alap a vallás-erkölcsi eszményeink, főképpen a felebaráti szeretet felé való kötelező beállítottságunk, ahhoz kétség nem fér. Talán itt kell 21 éves kisebbségi életünk teljes tisztaságára rámutatnunk.

Ha ezeket igazán megértettük akkor beletárolhatjuk a mi május tizedikünk lényegébe. A román nemzet ünnepi örömeinek a találkozás az a kisebbségi nemzet megértésével. Természetesen, ez a találkozás a vallás-erkölcsi eszmények síkján, az igazságosság, a szeretet, az okosság, a jog a belátás jegyében születik meg csak igazán. Mert csak igazi öröm, tiszta öröm találkozhatnak, igazi őszinte megértéssel.

Ebből a megértésből fakadhat csak kölcsönös bizalom. Ez a megértés lehet csak a közeledés komoly tettoinek az alapja.

A nemzeti ünnepek hatóereje éppen abban van, hogy a mult lendületét és történelmi alakító erejét át tudják adni a jelennek és így lesznek a jelenben is élő valóságok. Nem lesz méltatlan május tizedikéhez, ha a kölcsönös tisztelet, megbecsülés és szeretet forrásait nyitja meg. Akkor könnyen meg fogják érteni a román nemzet fiai a mi május tizedikénket is.

Befejeződött az angol alsóház kétnapos vitaülése

Az ellenzéki szónokok hevesen támadták a kormányt és lemondását követelték

281 szavazattal 200 ellenében bizalmat szavazott az alsóház Chamberlain kormányának

Londonból jelentik: Az angol belpolitikai élet válaszút elé érkezett. Az a kétnapos vita, mely Anglia hadihelyzete körül lejfolyt, sok eddigi lappangó, de most egyszerre időszzerűvé vált kérdést hozott felszínre. Ezek sorában első helyen áll a kormányvezetés kérdése. Kétségtelenül megállapítható, hogy a norvégiai hadjárat sikertelensége és ennek következményeképpen a heves parlamenti vita megingatta a Chamberlain-kormány helyzetét. Anglia tehát pillanatnyilag belpolitikai válság képét mutatja. Megtörténhetik, hogy a Chamberlain-kormány néhány órán belül távozik helyéről, de legalább is gyökeresen átalakul.

Ez a belpolitikai változás azt a célt szolgálná, hogy az angol kormányzat és a hadviselés az eddiginél egységesebb és erősebb kezekbe kerüljön.

Szerdán folytatták az angol alsóház előzőnap vitáját

Londonból jelentik: Szerdán folytatták az angol alsóházban az előző nap megkezdett nagyszabású vitát, mely ez alkalommal sokkal hevesebben folyt és több izgalmas jelenetre adott alkalmat. Az első szónok a munkáspárti Herbert Morrison volt, aki mindenekelőtt azt kifogásolta, hogy Winston Churchill, az admirális első lordja, a „koronatanu”, csak az ülés végén szólal fel s így nem nyílik alkalom megvitatni az ő nyilatkozatát. Rátérve a norvégiai kérdésre, a munkáspárti felszólaló elsősorban a Finnország megsegítésére alakított hadsereg felosztását bírálta, majd megállapította, hogy az angol diplomácia a skandináv államokban már a háboru előtt is gyenge volt. Felvette a kérdést, milyen eredménnyel dolgozott Norvégiára vonatkozólag az Intelligence Service és vajjon az értesüléseket a kormányzat kellő módon használta-e fel. Morrison szerint a kormány tévedett a norvég vizeken létesített aknazár hatására vonatkozólag.

„Értsük meg végre — mondta emelt hangon a szónok, — hogy olyan ellenféllel harcolunk, akik nem befolyásolnak a semlegességi jog ellen. Angliának már előbb ellenőrzést kellett volna gyakorolnia az összes norvégiai dokkok, kikötők, fjordok és repülőterek fölött. Ezt az ellenőrzést nemcsak norvégiával szemben kellett volna bevezetni, de be kellett vezetni bármely olyan állammal szemben, amely Németországgal ellenséges viszonyba kerülhet. A balkáni helyzettel, a gibraltári és olaszországi eshetőségekkel szemben ennek a felügyeletnek tökéletesnek kell lennie. Ami a Trondheim elleni támadást illeti, tudni óhajtom, hogy a flottának parancsa volt-e a támadásra, vagy sem. Azt is szeretném tudni, hogy a hadműveleteket az admirális szüntette-e be?”

A szónok ezután részletesen kifejtette azt a véleményét, hogy egyes minisztereket tulságosan időseknek és fáradtaknak tart. Tény, az, hogy a háboru előtt és a háboru folyamán egyes miniszterek egész szelleme, ritmusa és vérmérséklete elhibázott és elhamarkodott volt. Kénytelen vagyok ezeket a megjegyzéseket elsősorban Chamberlain miniszterelnök ur, a továbbiakban Sir John Simon kincstári kancellár ur és Sir Samuel Hoare, a légügyi miniszter ur személyénél alkalmazni. Nem felejtetem el, hogy az angol külpolitikai vezetés 1931 és 1939 között tökéletesen elhibázott volt. Ennek a háborunak vége részünkre sokkal nagyobb jelentőségű, minthogy megköszönhetnénk elvesztését azzal, hogy olyan elemeket hagyunk meg a miniszteri székekben, amelyek nem bizonyultak hivatásuk magaslatán állóknak.

A munkáspárt felvetette a bizalmi kérdést a Chamberlain-kormány ellen.

Beszéde végén Morrison bejelentette, hogy a munkáspárt a vita után felveti a bizalmi kérdést. Kérte a gyűlést, hogy a szavazás az ország lelkiismeretét tükrözze vissza.

Morrison után Chamberlain miniszterelnök is felszólalt és a következőket mondta:

— Morrison képviselő ur szavai beavatkozásra kényszerítettek. Amit Morrison mondott, amilyen rágalmakat általában a kormányra szórt, ahogyan a minisztereket és különösen engem támadott, az nem egyéb, mint a helyzet súlyosbitása. Természetes, hogy a kormányelnöknek viselnie kell a felelősséget a kormányzásért. Egyetlen pillanatig sem maradna egyikünk sem a helyén, hogyha nem örülnék a parlament teljes bizalmának.

Az angol légi haderő műveleteinek ismertetése

Lloyd George erős bírálata

A vita további során Sir Samuel Hoare légügyi miniszter ismertetette a légi haderő műveleteit, majd kijelentette, hogy az eseményekből két következtetést lehet levonni: 1. A német légi erő nem legyőzhetetlen, mert a legutóbbi harcokban az angol vadászgépek bizonyították fölünyüket a német bombázókkal szemben.

2. Az angol légi támadások átütő erejük. Legfőbb törekvésünk az, — folytatta Hoare, — hogy minél több gépet adjunk az angol légi erőnek.

Ezután Lloyd George szólalt fel és erős bí-

Kisérelje meg a mi költségünkre!

Egy percet se kinlódjon többé gyulladt, fájdó lábával, bokáival. Szüntesse meg gyulladt, dagadt lábainak fájdalmait! Egész egyszerűen áztassa be megkínzott lábait melegvízbe, amelyben Saltrates Rodell-t oldott fel. A leghíresebb, gyógy-hőforrások vitalizált és gyógy-hatású alapelemei feltalálhatók a Saltrates Rodell-ben. Ez a saltrateles lábfürdő gyorsan megszünteti fájdalmait. Sőt a legmakacsabb tyukszemek is feláznak és könnyedén eltávolíthatók.

A gyulladások, irritációk a legrövidebb időn belül eltűnnek. Kérjen még ma a legközelebbi gyógyszerüzletben, vagy drogériában egy csomag Saltrates Rodell-t. Ha 5 saltrateles lábfürdő után nem szűnnek meg fájdalmai és nem múlnak el tyukszemei, azonnal visszakapja pénzt, minden vita nélkül.

rálatban részesítette a kormányt. Hangoztatta, hogy nincs ok fejvesztettségre, de szükség van a helyzet felülvizsgálására. A kormány nem küldte a legjobb csapatát Norvégiába. Stratégiailag a szövetségesek most sokkal rosszabb helyzetben vannak, mint azelőtt. Anglia tekintélye leromlott a világ előtt.

Lloyd George ezután felsorolta azokat a tényeket, amelyeket a kormány vezetőinek számlájára kell írni. Első: Csehszlovákia. Második az, hogy átengedték az ellenségnek a francia-orosz szövetséget, melynek értelmében Oroszországnak a csehek segítségére kellett volna sietnie s így újabb arcvonal állott volna elő a németekkel szemben. Harmadszor: ott volt Románia, amelyet a németek gyakorlatilag a kezükben tartottak. Norvégia, a háború igen fontos stratégiai pontja, szintén a németek kezébe került. A németek benyomulása Norvégiába a német repülőgépeket és tengeralattjárókat 200 mérfölddel hozták közelebb Anglia partjaihoz. Lengyelországnak sem küldött a kormány egyetlen repülőgépet sem. Chamberlain áldozatokat kért a nézettől. A nemzet hajlandó ezeket az áldozatokat meghozni, míg bizalommal van iránta. Adjon a miniszterelnök példát az áldozathozatalból. Semmi sem járulhat jobban hozzá a háború győzelméhez, mint az, hogy ő feláldozza hivatalát.

Ezután Duff-Cooper szólalt fel. Hangoztatta, hogy a Balkán a semlegeség utolsó fellegvára. Nem küldhetne-e Anglia elsőrendű és megfelelően felhatalmazott államférfiakat ez országok fővárosaiba, hogy megmagyarázzák nekik, miszerint Anglia megalakít egy balkáni blokkot és ha nem lépnek be ebbe, az igen kellemetlen lehet rájuk nézve?

Churchill vállalja a felelősséget a norvégiai visszavonulásért. — Bizalmi szavazat a Chamberlain-kormányra.

A vita végén Churchill szólalt fel. Felszólalása elején egységre és egyetértésre hívta fel az angol népet. Kijelentette, hogy az angol bi-

rodalom sohasem élt át olyan nehéz órákat, mint ma.

— Az utóbbi öt évben elkövetett hibánk, — mondotta a többi között, — az, hogy nem tartottuk meg, illetve nem szereztük vissza a régi paritást Németországgal. Mindezt szilárdan el kell viselni, míg kedvezőbb körülmények közé nem jutunk. Ugy hiszem, biztos, hogy ez bekövetkezik.

A visszavonulással, majd az ujjaparraszállással kapcsolatban Churchill kijelentette, vállalja a teljes felelősséget a miniszterelnökkel és a többi miniszterrel együtt, hogy elfogadják szakértő tanácsadók javaslatát. Értesüléseik helyesek voltak és az azóta tapasztaltak alapján nincs oka nézetét megváltoztatni.

A vita befejezése után az alsóház 281 szavazattal 200 ellenében bizalmat szavazott a kormánynak. A kormánypárti képviselők közül 44 a kormány ellen szavazott. Közöttük van Amery volt miniszter, Hore-Belisha volt hadügyminiszter, Duff-Cooper és Ronald Tree, ne-

A lordok házában Halifax külügyminiszter mondott beszédet

Kijelentette, hogy a kormány egyetlen tagja sem habozik átadni helyét

Londonból jelentik: A lordok házában Halifax külügyminiszter a következőket mondotta:

— A lordok háza, vagy az alsóház egyetlen tagja sem tehet különbséget a miniszterelnök és a háborús kormány más tagjai között, minthogy valamennyien teljes egyetértésben vagyunk és megosztjuk vele a felelősséget mindazért, ami történt. Nem állíthatom, hogy semmi tévedés nem történt, de nem vagyok hajlandó bocsánatot kérni a kormány magatartásáért. Nem akarom kisebbiteni a kárt, mely a szövetségesek ügyét érte, de a veszteségek nagyobbak lettek volna, ha tovább folytatjuk a vállalkozást, melytől nem lehetett eredményt várni. Elhatároztuk, hogy abbahagyjuk ezt a veszteségekkel járó vállalkozást és máshol használjuk fel erőnket.

Azzal a váddal kapcsolatban, hogy Anglia nem nyújt idejében segítséget a semlegeseknek, Halifax ezeket mondotta:

— Ha a szövetségesek megnyerik a háborút, a Németországtól elnyomottak felszabadulnak, ha azonban elveszítjük, a német támadás áldozatai elvesztik a fellámadás minden reményét. Téves az a felfogás, hogy a győzelmet azonnal ki lehet vívni. Ha valaki azt hinné, hogy valami meglepő stratégiai csodával eredményt lehet elérni, meglepészi önmagát és másokat is. Én sohasem titkoltam magam előtt, milyen mérhetetlen erőfeszítések várnak reánk és hogy a győzelem elsősorban attól függ, hogy ki tudunk tartani minden nagyobb energia elfecsérelése nélkül. Semmi sem vezethet inkább kudarcra, mint az, ha engedünk annak a kísértésnek, hogy szélesebbkörű kalandba bocsátkozzunk. Valamennyiünknek egy a célja: megnyerni a háborút és ha bármily pillanatban

velésügyi helyettes államtitkár, 60 kormánypárti képviselő tartózkodott a szavazástól.

A szavazás eredményét az ellenzék nagy zajjal fogadta és kórusban kiáltotta:

— Mondjon le!

Az ülés éjszaka negyed 12 órakor ért véget.

Angol politikai körökben általában megállapítják, hogy a szavazás eredménye súlyos csapás a kormány számára. A szavazás következtében a csütörtöki nap folyamán további fejleményeket várnak. Chamberlain, aki előzőleg már kedden este is hosszas kihallgatáson volt a királynál, csütörtökön ismét megjelenik VI. György előtt. Parlamenti körökben Chamberlain sorozatos kihallgatásaihoz messzenemő megjegyzéseket fűznek és azt hiszik, hogy még pünkösdtől benyújtja lemondását.

A Reuter híroroda szerint viszont az alsóház szerdai vitája után angol illetékes körökben úgy látják a helyzetet, hogy Chamberlain továbbra is kormányon marad, azonban feltétlenül sor kerül a kormány átalakítására.

felmerül a gondolat, hogy mások jobban tudnák elvégezni feladatunkat, a kormány egyetlen tagja sem habozik átadni a vezetést.

A felsőházi vita ezzel szavazás nélkül véget ért.

Érdekes jelenetek az angol alsóház üléséről.

Párizsból jelentik: A Havas francia hírszolgálati iroda jelentése árulóknak nevezi azokat a kormánypárti angol képviselőket, akik a szerdai szavazás során a kormány ellen foglaltak állást. Közli a Havas iroda, hogy a kormány ellen szavazó kormánypárti képviselők között voltak aktív szolgálatot teljesítő katonák is: a hadsereg, a tengerészet és a légi haderő tagjai. Ez az első eset 1931 óta, hogy nemzeti kormány ilyen fontos vita után ilyen gyenge többséget kapott.

A Havas jelentése elmondja még, hogy az ülés végén több munkáspárti képviselő az angol himnusz énekelt. A kormánypárt egy része pedig lelkesen ünnepelte Chamberlaint. A miniszterelnök az ülés után azonnal tüzetes vizsgálat alá vette munkatársaival a szavazás folytán kialakult helyzetet.

Az angol belpolitikai válság franciaországi kihatásai.

Párizsból jelentik (Havas): Az angol kormányválság körüli események nagy hatást gyakoroltak a francia közvéleményre. Párizsban valószínűnek tartják, hogy az angol belpolitika eseményei a francia belpolitika terén is bizonyos következményeket vonnak maguk után és kihatással lesznek a jövő héten a francia törvényhozás állásfoglalására is. A sajtó udvarias, de kissé tartózkodó hangon foglalkozik Chamberlain beszédével és megállapítható, hogy azok a magyarázatok, amelyeket Chamberlain a norvég balsikerrel kapcsolatban adott, nem elégitették ki a francia közvéleményt sem.

A font jegyzése New-Yorkban.

Newyorkból jelenti az United Press: A szerdai tőzsdejegyzéseken az angol font 1932 óta legalacsonyabb jegyzést ért el.

Az orosz nagykövet és az angol külügyminiszter tanácskozása.

Londonból jelentik: Maisky szovjet nagykövet szerdán délután felkereste Halifax külügyminisztert és megbeszélést folytatott vele a megszakadt angol-szovjet gazdasági tárgyalások folytatásának kérdéséről. Hírszerint Halifax különböző részletkérdésekben újabb felvilágosításokat kért.

Világsiker

L. BURGER:

Bölcsőre hulló fények és árnyak

Egy babaasszony naplója

Háromnyomatu művészi fedőlap. 340 oldal. Ara 90 lei.

Németül eddig 108 kiadás jelent meg.

Délkelet-Európára terjed át a nagyhatalmak diplomáciai csatározása

Olaszországban, Jugoszláviában, Magyarországon és Bulgáriában tárgyalások folynak

Rómából jelentik (Stefani): A szenátusban szétosztották *Maraviglia* szenátor jelentését a belügyi tárca költségvetéséről. A jelentés foglalkozik Olaszország általános helyzetével és megállapítja, hogy magatartását „nemhadviselőnek” minősítették s ez helyes lehet nemzetközi viszonylatban. De az olasz népnek helyesebb abban a formában, hogy Olaszország az „előhadviselés állapotában lévőknek tekinti magát”, abban az értelemben, hogy a béke kedvéért nem hajlandó a legkisebb áldozatot sem hozni a maga érdekei ellenére és már most el van tőkélve arra, hogy szembenéz minden eshetőséggel. Megállapítja végül a jelentés, hogy az olasz nép sohasem volt olyan egységes és sohasem állt olyan egyöntetűen a Duce mögött, mint ma.

Olaszország a nyugalmi álláspont mellett kitért.

Rómából jelentik: Az *Informazione del Giorno* jelenti: A nemzetközi közvélemény figyelmébe néhány nap óta a Földközi-tenger felé fordul. A figyelem ide irányulását az angol kormánynak az az intézkedése okozta, hogy az angol hajóhadat összevonta, nyilván abból a célból, hogy kivonja őket a német légi erők cselekvési köréből.

Ezzel szemben meg kell állapítani, hogy az a magatartás, amelyet Olaszország a dunai és balkáni államok irányában a háború kezdete óta elfoglalt és azok a kapcsolatok, amelyekkel ezekkel az államokkal fenntart, már önmagukban megcáfolják ezeket a híreket.

Angol javaslatok Rómában.

Rómából jelentik: (Stefani.) Anglia római nagyköveteinek visszaérkezésével kapcsolatban Rómában olyan hírek terjedtek el, hogy az angol nagykövet konkrét javaslatokat hozott magával a földközi-tengeri kérdéssel kapcsolatban az olasz kormány számára. Ezeket a híreket sem olasz, sem angol részről nem erősítették meg és minden nyilatkozat elől a legmerevebben elzárkóznak. Így mindezeket a híreket a legnagyobb fenntartással kell fogadni.

Jugoszlávia cáfolja a szövetségesek szavatossági ajánlatát.

Belgrádból jelentik: (Avala.) Azokkal a külföldi hírekkel kapcsolatban, amelyek szerint Anglia és Franciaország állítólag szavatosságot ajánlott fel Jugoszláviának, jugoszláv illetékes körök-

be kijelentik, hogy erről az állítólagos ajánlatról semmit sem tudnak. Hozzáteszik, hogy ha történnék is ilyen ajánlat, a jugoszláv kormány azt nem venné figyelembe.

Széleskörű diplomáciai tárgyalások Szófiában.

Szófiából jelentik: (Reuter.) Az ankarai angol követ szófiái látogatása szélesebbkörű diplomáciai tanácskozássá bővült ki. A tanácskozáson a szófiái angol és francia követek is résztvettek. Angol és francia részről „jóakaratu magatartást” kértek a szövetségesek balkáni politikájával szemben. Ezért cserében kereskedelmi előnyöket és kölcsönt ajánlottak fel, valamint a külkereskedelmi mérleg egyensúlyba hozását. Bulgária ígéreteket kapott különböző államokkal szembeni külpolitikai támogatásra is. A bolgár kormány a szövetségesek kéréseit udvarias formában elutasította.

Orosz vádak Finnország ellen

Az orosz sajtó szerint Finnország nem teljesíti a békeszerződést

Helsinkiből jelentik: A *Pravda* című moszkvai lap azzal vádolta Finnországot, hogy nem teljesíti minden tekintetben a békeszerződésből reáharuló

kötelezettséget. A finn távirati iroda a jelentéssel szemben megállapítja, hogy a vád alaptalan.

Francia alpesi vadászok érkeztek a norvégiai harctérre

A svéd tengerészet aknákat rak le a Stockholm előtti vizeken. Német ejtőernyős különítmények szálltak le Narvik mellett

Párizsból jelentik: (Havas.) Koht norvég külügyminiszter a nemzetvédelmi miniszter és Coulonde francia nagykövet kíséretében kedd délután a hadügyminisztériumba ment és Daladier hadügyminiszterrel tanácskozott.

Torpedó sülyesztett el egy svéd gőzöst.

Rómából jelentik: A Stefani rigai jelentése

szert az egyik ottani lap stockholmi jelentése azt állítja, hogy egy angol buvárhajó a norvégiai partok mentén megtorpedózta a Munark svéd gőzöst, mely Stockholmból német kikötő felé tartott és német ellenőrző biztos volt a fedélzetén. A hajó svéd legénysége mentőcsónakokon partot ért. Ugyanez a forrás azt is jelenti, hogy számos német ejtőernyős egységnek sikerült Narviktól északra leszállani.

Aknazár Stockholm előtt.

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda stockholmi jelentése szerint a svéd kormány határozata alapján a Stockholm előtti szigetvilág bizonyos területein aknákat helyeztek el.

Ujabb francia katonaság Észak-Norvégiában.

Párizsból jelentik: A Havas iroda jelentése szerint a Norvégiába küldött francia alpesi vadászok szerdán megérkeztek az egyik észak-norvégiai kikötőbe. Az egyik parancsnok, aki már a világháborúban is résztvett, méltatta a fiatal katonák bátorságát és kezdeményező készségét. Hangoztatta, hogy azt az előnyt, amelyet a németeknek sikerült a szövetségesekkel szemben elérniük, a légi erejüknek köszönhetik. A német légi haderővel szemben csak igen korlátozott passzív védelemre szorítkozhattak a szövetségesek. A francia vadásztisztek kijelentették, hogy a németek két hét alatt, míg ők ott tartózkodtak, minden nap bombázták Namzos környékét. Egy-egy légitámadásuk ötnegyed óra hosszat tartott.

Előőrök egy norvég városban.

Márton Áron püspök bérmaútja

A lakosság mindenütt nagy szeretettel és tisztelettel fogadta a főpásztort. — A dévai fogadtatás

Déva. Saját tud. Márton Áron erdélyi római katolikus püspök májusban végzi Hunyad-megyében hivatalos bérmaútját. Május elsején érkezett Piskire, ahol a vármegye nevében Bengliu Constantin ezredes-prefektus, míg az egyházmegye nevében Hoboth József piski-i főesperes-plébános fogadta. A gondnokok nevében Ocskay István dédáci nagybirtokos, a piski-i római egyház főgondnoka üdvözölte s kérte Isten áldását megyei munkájára. Másodikán Ocskay István kastélyában volt az ebéd. Harmadikán Csernakeresztúron, 4-én Vajdahunyadon bérmaút, Vajdahunyadon is díszes fogadtatásban volt része. Ötödikén Govasdián, 6-án Királybányán tett látogatást s így érkezett hétfőn este Dévára.

A dévai fogadtatás

Déván a zárdatemplom előtti utcában „Isten hozott” felirású díszkapu várta a főpásztort. Alatta a megye s a város nevében Bengliu Constantin ezredes-prefektus és dr. Drágán George polgármester fogadták. Az egyházközség nevében dr. Kolosy Márton főgondnok üdvözölte szép beszéddel a főpásztort s kérte, hogy a szeretettel hozza el az egyházközségnek, mert mindnyájunknak arra van szükségünk. Majd a telep legények és leányok s az iskolások üdvözölték. Utána pedig a hívek nagy tömege közepette bevonult a templomba. A templom ajtajában P. Gábor Anasztáz plébános, zárdatemplonok ismertette röviden az egyházközség életét.

Hét óra körül vonult be a templomba. Misesét tartott s a halottakért imádkozott, majd néhány szóval közölte látogatásának a célját, kérve a híveket, hogy istenes élettel tartsanak ki az egyház mellett. Utána Adorján Károly egyházmegyei főtanfelügyelő a másnapi sorrendet közölte s a püspökjárást értelmét vázolta.

Püspöki nagymise kedden a dévai templomban

Kedden reggel 9 órakor kezdődött a pü-

pöki nagymise, amelyet Márton Áron celebrált fényes papi segédlettel. A mise alatt szentbeszédet mondott. Beszédében megdicsérte az egyházközség vezetőit azért az áldozatos, lendületes és eredményes munkáért, amit az évek hosszú során át kifejtettek és rátért az egyke bűnére. Az anyakönyvek azt mutatják, hogy a modern idők eme bűne itt is felütötte a fejét. Ez nem Isten akarata, mert gyilkosság. Az örök bíró ítélőszéke előtt fekete gyermekangyalok, megfojtott, meggyilkolt gyermekek lelkei fognak Istentől átkot kérni reánk. A jövő érdekében áldozatot kell hozni és vállalni kell a gyermekneveléssel járó gondot és munkát. Nem vagyont kell gyűjteni, hanem erkölcsös elvekre kell megtanítani. Istenfélelemre indítani s akkor gyermekeink akármilyen időben és alkalmakkor meg tudnak maradni az élet nagy küzdelmében. Ha elrontottuk, állítsuk helyre az Istennel való jó viszonyt. Katolikus asszonyoktól ilyen prédikációk után hálálkodó leveleket kaptak. Egy asszony, aki elhatározta, hogy csak egy gyermeke lesz, beszéde után a negyedik gyermek születése után azt írta neki, hogy legkisebb gyermekének egyetlen mosolya minden fáradságát és nehézségét elfelejteti vele.

Bérmálás a templom előtti téren. Tisztelgések

A püspök mintegy ötszáz fiút és leányt bérmaút meg a templom előtti téren, azután a fiúk vallásvizsgáján vett részt és déli egy órakor megkezdődtek a tisztelgések.

Megjelentek a főpásztor előtt Chiffa Teofil esperes, a görögkeleti egyház, dr. Raftiu Iuliu vikárius a görög katolikus, Fazekas Sándor a református és Hódy az evangélikus hitközségek nevében s jó kívánságaikat fejezték ki a püspöklátogatás alkalmából. A püspök mindenkinek külön válaszolt. Bramberg Antal egyházigazgató a mintegy 3000 lelket számláló katolikus egyházközség nevében az egyháztanács élén a püspök áldását kérte. A püspök meg is

adta azt s rámutatott az egyháztanács kivételesen eredményes és helyes, lendületes munkásságára. Egyben felhívta a figyelmet, hogy elmentésben az úgynevezett turáni átokkal, amely bizonyos makacsságot, zártságot tart meg ma is a lelkünkben, céltudatosan és közösen, előre elkészített terv szerinti parancsszóra való munkásságot ír elő számunkra a mai élet.

A Magyar Népközség nevében dr. Meskó Miklós megyei tagozati elnök üdvözölte a főpásztort. Válaszában a püspök rámutatott arra, hogy a népközségbe nem lehet beleszületni, hanem munkával s a nagy közösség érdekeinek és céljainak, illetve az azokkal való azonosítással lehet az ember arra érdemes s lehet így annak a tagja. Rámutatott arra, hogy az egyház mindig azt célozta, hogy a régi értékeket átmentse s így az egyház támogatása önként értendő a népközségi munka társadalmi, kulturális és gazdasági téerein.

Majd a prefektus nevében dr. Drágán polgármester köszöntötte újból, azután dr. Kolosy Mártonné az Oltáregylet s a kisebb rendek nevében Bereczky Erzsébet, amivel a bensőséges, lelki élményekben gazdag fogadtatás véget ért.

Márton Áron püspök kedden este vecsernyét tartott Déván. Egész szerdán is Déván tartózkodott, megtekintette a kórházat, a csánigótelepet s annak új, még most is épülőfélben lévő Szent Antal templomát s 9-én Dobrára utazott. Az előírt sorrend betartásával a megyei körut május 22-én, illetve 23-án fog véget érni, amikor Szászvároson, illetve Kudzsiroson osztja ki a bérmálás szentségét.

Elsőrendű ifjusági beszédanyag

Dr. Szivós Donát:

A ma diákja

Ifjusági szentbeszédék!!

Ára 120 Lei és portó

Lánykérés a „Vörös Ökör“-ben

Írta: Lovass Gyula

Két hete halogattam már, hogy megkérjem Éva kezét Aladár bácsitól. Evával véletlenül ismerkedtünk össze egy társaságban s többnyire titokban találkoztunk. Mindketten igen fiatalok voltunk s érzéseinket önkénytelenül burkoltuk a titkolózás és rejtőzés légkörébe.

— Apám rettenetes lesz, — biztatott néha Éva, — eltilt bennünket egymástól, engem megver, sőt még a vidéki rokonokhoz is elküld néhány hónapra, hogy kigyógyuljak belőled! Nem fog hozzáadni! Biztos, hogy nem! Hisz semmiben sem hasonlítasz az ő fiatalkorára, nem vagy patvarista és nem tudsz billárdozni. Legalább hajszát növeszthetnél a kedvéért!

Akkoriban sokat sétáltunk a Rózsadombon. Éva multszázadi nőírók regényeit lopkodta nekem régen meghalt anyja könyvtárából, hogy megtanulhassam az illedelmes lánykérés manírját úgy, amint az szokás volt Aladár bácsi fenszterlíző, udvarolható legénykorában.

Egy ilyen sétán találta ki Éva azt a mentő ötletet is, hogy törzsasztalánál keressem fel az apját, két óra tájt, amikor elfogyasztotta ebédjét s lassankint elszállingóznak barátai, egyik otthoni alvásra, másik dohogó, elégedetlen sélára ebben az egyre változó, régi színeiből napról-napra kivételző városban. Lehet-e békésebb időszakot választani egy nyugdíjas ügyész

életéből, mint mikor kész az ebéddel, megitta sörét, elszívta szivarját? Ha valaha, hát két óra után a „Vörös Ökör“-ben reményünk lehet rá, hogy meglágyul a szíve!

Korán értem a „Vörös Ökör“ elé s dobogott a szívem. Bizony, ez a vendéglő csak amolyan műrégiségnek tetszett az ötemeletes bérház földszintjébe beépítve, nádbolthajtással, ólomüveg mögé rejtett villanyégőkkel, amilyen sok van mostanában. Némi bátorságot meríték a fölébe épített emeletektől s benyitok az ajtón. A söntésben keserű alkoholszag.

Öreg pincér tessékkel befelé.

Még együtt van az asztallátsáság, a három kopaszodó, öszülő fej összehajlik az asztalfőn. Elsurranok s leülök a sarokban, megszeme tőlük. Sört rendelék s gyorsan egy kinyitott ujság mögé bujok, még össze kell szednem újra erőmet, míg a rettenetes atya elé kerülök. És jó kedve van-e? vagy rossz? Most kell kilesnem, előjöhettek-e merészségemmel vagy jobb időkre halasznam veszélyes kísérletem?

Néha hallom öreges köhentésük. Aztán nevethetnek, repedt hangon, de igen bölcsen, mely bölcseséget csak a kor adhat. Amikor cihelődni kezdenek, Aladár bácsi, még tartóztatja őket.

— Nem jó az, mindjárt elszaladni, alig hogy ettünk! — és olyan kerek és olyan egyízű, amint kimondja. Így mondja bizonyára minden ebéd után.

Ahogy egyedül marad, tesz-vesz az asztalon, szivarra gyújt; kinézek az ujság mögül, csak a szomszéd asztalhoz megy, ujságért ő is, merev derékkel nehézkesen lép, most a hátát látom, micsoda konok háta van, gyanakvó és

gyors ítélezéshez szokott hát, gondolom, meg kéne szokni, mielőtt észrevesz! De már bujós-kázni sines kedvem tovább. Most megértem a körözött gonosztevőket, van pillanat, hogy jobb a hajszánál a biztos ítélet is.

— Hát te is itt vagy? — néz rám, kék a szeme, hidegkék. — Te vagy az, úgy-e, aki annyit táncolt Evával a házibálon?

Es jön a vendéglős, hajlong, hogy jó volt-e az ebéd? Hogy az ügyész úr mint méltóztatik érezni magát?

— Jól, János, jól. Hát maga?

— Jól, kérem alázattal, csak a csúz, úgy-e? — elhúzza a száját, bocsánatkérően mosolyog, nem tehet róla, ez a dolgok természete. A sár-ga fogak között sötét üregékből meleg bele-törődés lehel ki.

— Látja, mondtam magának Brassóban, ne táncoljon annyit a lányokkal, ne hordja azokat a semmi cipőket, csizma való a havasokba... De maguk vendéglősök! Hallgatnak is az emberre, A karánsebesi koreszmáros is elégette a borjúszeletemet, pedig tudta, hogy nem érek rá másikat csináltatni. Csak vigyázzon magára.

Aztán megnézem jól Aladár bácsit, mert most látom először ilyen közletről, ilyen nyugodtan és kímélem is, mert ki tudja, nem most látom-e utoljára. Ráncok, igen, ráncok és elhasznált, megpuffadt bőr. A szigorúság vonalait is felismerni vélem. A szeme pedig vilámlani fog: Beniczky-néből úgy emlekszem.

— Hát, hogy vagy? — kérdi. A szivarjáról lecsik a hamu, rá az ujságra. Ahol felpöcköli, a szeme megakad egy szón: Szolyva!

— Szolyva, — mondja s felüti a fejét, —

Elutasították a Max Ausschnitt-per bűnügyi részét illető mindhárom fellebbezést

Bucurestiből jelentik: A tábla szerdán hozott ítéletet Max Ausschnittnek, a Resita Társaságnak és az ügyészségnek az Ausschnitt-perben hozott törvényszéki ítélet elleni fellebbezése ügyében. Az ügy bűnügyi részét illetően a tábla mindhárom fellebbezést elutasította és érvényben hagyta a törvényszéki ítéletet. A polgári kártérítés ügyében részben helyt adott a Resita Társaság és részben Ausschnitt fellebbezésének.

Zárolja a kormány a fűtőanyagokat, petroléumot, takarmányt és a gyanjut

Bucurestiből jelentik: A kormány gazdasági bizottsága május 8-án délután 5 órakor ülést tartott Tatarescu miniszterelnök elnöke alatt. A gazdasági bizottság jóváhagyta a hadsereg és a polgári lakosság ellátásához szükséges tüzelő- és fűtőanyag, petroléumtermékek és takarmányfélék zárolására, illetve tartálékolására vonatkozó rendelet törvényt, valamint a belföldi gyanju zárolására vonatkozó rendelet törvény szövegét.

Adóemelés Magyarországon beruházási és nemzeti védelmi célokra

Budapestről jelentik: A hivatalos lap csütörtöki száma több kormány- és pénzügyminiszteri rendeletet közöl, amelyek a közvetett adók jelentékeny részének felemelése iránt intézkednek. Eszerint az általános forgalmi adókulcs 3 százalékról 4 százalékra emelkedik és ugyanígy emelkedik az adóváltás kulcsa; az értékpapírforgalmi adó és a fényüzési forgalmi adó kulcsa pedig ezt némileg meghaladó mértékben. Változlan marad, tehát nem emelkedik: a lisztforgalmi adó, a hús, zsír és cukor forgalmi adója. A dohánygyártmányok adóemelése is különböző méretű és állítólag 25 százalékig tehető. Ez adóemelésekből származó többlet egyrésze a költségvetési hiány csökkentésére, másik része a kiszélesített nemzeti beruházási program fedezésére szolgál.

Május 12-én lesz a Nemzeti Ujjászületési Arcvonal bihormegyei tanácsának a beiktatása

Oradea-Nagyvárad. Saját tud. Mivel a N. U. A. bihormegyei tagozatának megyei elnöke, dr. Zigre Miklós volt kultuszminiszter hosszabb ideig Kolozsváron tartózkodott, hogy résztvegyen a N. U. A. szamostartományi ünnepségein, a megyei tanács május 5-ére hirdetett beiktatását a központi szervezet későbbre halasztotta.

A megyei tanács ünnepélyes beiktatásának újabb dátuma vasárnap, május 12. Ekkor teszik le az esküt a N. U. A. új titkárai, a megyei tanács tagjai, valamint a járási és városi elnökök. Az ünnepségek tanácskozással kezdődnek, amely után a

N. U. A. vezetői a görögkeleti és görög katolikus székesegyházba vonulnak, ahol 11 órakor ünnepélyes Te Deum lesz. Az istentisztelet után a N. U. A. vezetői fogadják a nemzeti gárda nagyváradi diszszadainak tisztelgő elvonulását. Az ünnepélyes közgyűlés 12 órakor kezdődik a megyeháza dísztermében. Itt teszik le az esküt a N. U. A. titkárai, a megyei tanács tagjai, valamint járási és városi elnökei. Esküdtétel után a N. U. A. vezetői és a hatóságok képviselői beszédeket mondanak. Félkettőkor közös ebéd lesz az Azuga vendéglőben.

volt ott egy derék görögkatolikus pap, Koreczky Orest, micsoda jó szalonkát ettem nála egyszer, kilencszázötvenben! Vajjon él-e még?

Most már beletúr az újságba s egy-egy hírhez, ordító betűjű szenzációhoz hozzáfűz valamit csöndes, jóízű emléket.

— Rózsahegy, volt a városban egy sárosi barátom, mennyi remek, izes osztyepkát megtettünk! A székely körvasútról is olvastam, mennyit döcögtem azon a vicinálison! De az ország szép volt és micsoda borvizek, ma is hiányoznak nekem! Az ungvári konviktusban végeztem, rossz koszt volt, de őszel a jobb tanulókat elvitték káposztát taposni a konviktusnak. Nem sokat láttunk a káposztából, amit magunk tapostunk, pedig akkor, fiatal gyomorral, mit nem adtam volna érte. Hanem az a legenda, amiről ti már csak azt hiszitek, hogy szép kitalálás, az bizony megesezt velem Désen, amikor az anyai nagyanéméknél voltam: elszöktem málnázni, hát egyszer csak látom ám, hogy vagy tíz lépésnyire egy öreg macsó szedi brummogva a hamvas, piros csomókat. Az utolsó gimnáziumokat Szabadkán jártam. Miskolcon voltam aljegyző, sokat jártunk ám át Tokajba! De azért én inkább a könnyebb borokat szerettem, peccsenye mellé. Rostélyost ecetes tormával vagy áfonyával, aztán könnyű, savanykás bor, jó székely borvizzel... Hol is ettem az utolsó áfonyát?

Csoválgatta a fejét.

— Az embernek az emlékei sem maradnak hűek. Tudod, ebédre ma pozsonyi kiflit ettünk. Hát sok minden eszembe jutott Pozsonyról, mert ott is jártam. Bizony az a kifli jobb

volt. Pedig a János sem főz rosszul. És mégis...

Elámulok, hát ilyen gazdag az élet az étel és ital kalandjaiban? Mennyi drága ízt idézhet vissza emlékeiből az, aki tudott mit kezdeni élelével! De a magam gondja áttöri magát a meghatódottságomon.

— Aladár bátyám, kérlek, valami fontosat szeretnék mondani...

— Várj csak, ne most! Hallod ezt a kopogó, zuhogó hangot? Most csapolják az első őszi sörszörhöz. János minden percben várta, hogy meghozzák, ezért maradtam itt. Várj! Szeretem ezt a hangot, ahogy a dongák konganak. Őszi sör, most kóstolom negyvenkilencedszer az év első őszi sörét. Bizony, elfut az élet. Jövőre jubilálhatnék. Tizenhatéves voltam, amikor az apám először vitt el őszi sört kóstolni. Akár az életkoromat kiszámíthatod. Mert egy évben sem mulasztottam el az őszi sört. Pedig az nem is olyan egyszerű, mint gondold. Hogy jussak őszi sörhöz a San mellett tizenhatban? És a kommün alatt? Hiszen enni sem volt mit. Két napig retket ettünk egyszer. Nem mondom, jó a retke, vasárnap délelőtt, mise után, tavasszal, sör alá. De már egy békebeli ebédre meg vacsorára mégis megkívánja az egészséges ember gyomra a rendes ételt. Még szerencse, hogy az én Évám, a feleségem, olyan jól tudott főzni...

— Kérlek, Aladár bátyám, éppen ez az...

— Bizony, olyan aranysárga tyúklevesteket főzött. Az erdélyi rakott káposztát kóstoltam a pompásan tudta csinálni. Hogy meghalt, azóta sem ettem olyant. Valami titka volt, amit nem akart nekem sem elárulni. Mert gyakran kér-

deztem, néha el kellett utaznom, ide vagy oda, hát szerettem volna, ha meg tudom mondani a vidéki vendéglősnéknek, hogyan készítsék nekem. De Éva nem akarta elárulni. Néha mondott valamit, de az egész titkot sosem adta ki. Vagy a vízre fogta.

János hozza a friss csapolást. A hab elefantszínű gyöngyökben csúszik le a krigli recéim. A nap áttűz a poháron s aranyosbarna, fáncoló fényt vet az abroszra. Mint az én Évám vörösesbarna haja.

— Aladár bátyám, kérlek — kiáltom s most már nem engedem félbeszakítani magam — van szerencsém megkérni leányod kezét!

Az öregúr leteszi a korsót, eltöröli a habot a szája széléről:

— Jó, jó, de gyöngébb, mint tavaly.

— Aladár bátyám, én szeretem Évát!

— Erős nyarak voltak mostanában, nem tudott beérni a komló.

— Aladár bátyám!

Akkor végre szemrehányóan néz rám.

— Mit kiabálsz? — kérdezi — Hallom jól. Hát elveszed. Na és aztán? Ugy hallom, el tudod tájékoztatni. Adok neki én is valami apánaszt. Na.

Aztán belenéz az üres korsóba s rosszkedvűen továbbtolja. Mintha valami okvetetlenkedés elvette volna a kedvét a második korsótól. Ilyen az élet, legtisztább örömeinket is elrontják valami semmisséggel.

— János, — mondja megfontoltan, — holnap bejövök, hozasson virsli, tormát, mustárt, és a sört, a sört kezelje tisztán, óvatosan, szeretettel.

Hogyan gondolkoznak jövőjükről a kisebbségi diákok? Látogatás egy konviktusban.

Leendő mérnökök, tanárok és szobrászok között

Diákok között jártam. Tanár koromban állandóan az ütőerükön tartottam a kezem; övök volt a nappalom, az estém, a hajnalom. Mint intézeti felügyelőtanár, éjjel és gyakran végigjártam hálótermeiket és szigorúan figyeltem álmukat. De aztán messze elkerültem tőlük s hosszú ideig csak az utcán, távolból szemléltem vidám és zajos életüket s különösen olyankor ötlött tudatomba létezésük, mikor a lapokban az érettségizetők bizottságok kinevezése megjelent. Eltűnődtem ilyenkor: ismét egy magyar nemzedék, amely felnőttsorba érik. Vajon hogy készültek fel a kisebbségi sors küzdelmeire? Vajon idejekorán ráeszméltek-e az akadályokra, amelyek útjukba torlódnak majd, a nehézségekre amelyek váluokra súlyosodnak?

Hogyan gondolkozik a mai diák?

Ezért jártam diákok között.

Az intézet, ahol rövid tanulmányútamot végeztem, egyike Erdély legmodernebb, legjobban felszerelt és legnagyobb gondtal vezetett konviktusainak. Este érkeztem oda, kevéssel vacsora idő előtt. A fiúk tanuló-termeikben ültek s könyököket kemény biflázásba merülve támasztották asztalaiknak. Csend volt, csak az ajkak mozogtak, aminél hangtalanul mondták a leckét. Az asztali lámpák komoly és huncut, szösze és barna, gyermek- és suhanc-fejekre vetették fényüket. Percekig némán néztem e képet, amely emlékes és jövőre utaló egyazon időben.

A felügyelő tanár az egyik asztalhoz vezetett és csinos, domború homloku, eleven tekintetű fiúcskát mutatott be nekem. Harmadikos; vidéki földbirtokos fia.

— Jó tanuló vagy?

Mosolyogva vont vállat.

— Közepes.

— Melyik a kedvenc tantárgyad?

— A földrajz.

— S mit olvasol legszívesebben?

— Utleírásokat, indiánregényeket.

— S mi a legkedvesebb magánszórakozásod? ... Mivel szeretsz foglalkozni az iskolai tanulmányon kívül?

Gondolkozott s kissé habozva válaszolt:

— Bélyeggyűjtés... futball...

Még egy kérdés, a legfontosabb.

— Mi akarsz lenni? ... Milyen pályára készülsz?

— Még nem tudom. Egyelőre el akarom végezni a gimnáziumot.

Az első beszélgetés tehát nem világított be az új diák lelkének egyetlen olyan zugába se, amely eltérő lenne a régi diáklelkülettől. Ugyanilyen feleleteket adtak az én diákjaim is tizenöt évvel ezelőtt s ugyanígy válaszoltunk mi is, harminc-harmincöt évvel ezelőtt, ha valaki vállatrá fogott minket. És a második, harmadik kisdíák kikérdezése se vezetett eltérőbb eredményre. Kedves, jópofa kis nebulók, az egyik a számok iránt érdeklődik jobban, a másik inkább a természettudományokat kedveli, van akinek a nyelvekhez van nagyobb érdeke. — ha már éppen választani kell a tantárgyak között. De általában egyik tantárgy se tulságosan népszerű. A hivatások fia, a földműves fia, az iparos fia ugyanazon a csinyeken töri a fejét, esetleg némi árnyalati különbségekkel a vérmérséklet szerint vagy a tanulmányi előmenetelben is megmutatókozó komolysági fokozatok apró eltéréseivel. Az örök kisdíákkal találkoztam ebben a konviktusban, gondtalan, sugárzó lelkekkel, akinek fontosabb egy jól célzott papirgalacsin, mint az európai háború és akik előtt a jövő kilátásait vagy kiállításalanságait az élet roppant problémáit elhomályosítják még a másnapi dolgozat írás előkészületei és puskázási lehetőségei... S la-

lán jól is van ez így.

De egy fiú lelkén mégis felfedeztem a korai gondok napfoltjait. Ókirályságba helyezett erdélyi tisztviselő fia. Komoly és törekvő gyerek, aki némi szomorúsággal hangjában, de nem panaszkodón mondta el, hogy a húsvéti szünetre se utazhatott haza, mert messze, nagyon messze van a város, ahol szülei élnek. Ez a fiúcska a technikai szakma felé vonzódik, szívesen fűr-farag szabadidejében s arra a kérdésre, hogy milyen pályára készül, így felelt:

— Nem hiszem, hogy végigjáróm a középiskolát. Nem nagyon érdekes. A gépészmérnöki pályára vágyom, de alighanem mesterséget tanulok és műszerész leszek...

Néhány asztallal odébb nagyobb fiúk vastagabb tankönyvek fölé hajoltak. Itt már kialakultabbak a hajlamok, a tervek, az egyéniségek. Egymás mellett ült két teljesen ellentétes karakter. Az egyik szőke legény volt, kék szemén szemüveg s a logaritmus tábla számai közt keresgél.

— Mérnök leszek, — mondta határozottan.

A másik, egy barnaképu, lelkes tekintetű fiú magyar irodalomtörténetben lapozott, amelynek margóján gyakorlott kézzel rajzolt fejek, alakok tolongtak.

— Látom, magának művészhajlami vannak, öcsém.

— Igen, — robbant ki belőle a válasz. — Szobrász szeretnék lenni.

— Nem valami jó pálya, — igyekeztem el-tántorítani. — Van egy pár szobrász barátom, akik rettentő küzdelmesen élnek.

Mosolygott és kedvesen felelt:

— Tudom, hogy a művészpálya nem biztosít valami fényes megélhetést. De megéri...

De a többieket, a realisabban látókat se foglalkoztatja tulságosan a megélhetés gondolata. Az előttük haladó nemzedékek nagy csalódásai, tanácstalanságai, zsákutcába-jutásai ellenére is bizakodón tekintenek a jövő elé s úgy vélekednek, hogy ha már felküzdözték magukat a felsőbb osztályokig, sőt ha már itt állanak az érettségi küszöbén, akkor már nem látogatnak az értelmiségi pályától és ami — úgy látszik — még mindig ennél is előbbrevál: az uriemberi törekvésektől.

Vacsorára csengettek, végetértek rövid beszélgetéseim a tanuló-teremben. A fiúk felállottak s a tágas folyosóra öt-hat ilyen tanuló teremből ömöltek az ékezőbe vonuló soraik. Ott, a patyolat asztalok mellett, a lámpák ragyogó fényében felszabadultak a kedélyek, vidám csevegés folyt, kacaj csendült és egy percre az én szemeim se vették észre a jövő settenkedő árnyékait. (j. b.)

Legyen egészen jó!

A „Brassói Lapok” május 4-iki számában megjelent „Nem egészen jó” című, az újságíró által gördülékeny stílusban megírt cikkre én, mint kisgazda, kinek az írás nem mestersége, hanem dőcögős kifejezésekben, de az ügyet teljesen át-érezve, kötelességemnek tartom válaszolni és a minket, gazdákat, érintő ügyről szerény véleményemet megadni.

Elsősorban köszönöm a cikkíró urnak, hogy visszapillant gyűlésünk lefolyására, mert barátságos vita során sok minden más színben tűnik fel, mint ahogy azt elgondolta. Cikkíró ur a háttérben ült és figyelt, én pedig gazdátársaimmal utaztam Kolozsvárra a gyűlésbe és vissza s így közvetlenül érintkeztem velük és a gyűlés előtt, valamint azután is, így jogosnak érzem magamat, ami szintén a többség véleményével nem egyez, azt megmondani: „Érdemesnek” tartotta volna minden kisgazda tag az E. M. G. E. közgyűlésén megjelenni, de ha a megkészt tavaszi munka, behívások és anyagiak hiánya miatt többen hiányoztak is, de a megjelent tagok, véleményem szerint, a 46000 szervezett magyar gazdát képviselték, mert a Gazdakörök megbízottakat küldöttek és távolmaradással egyetlen egy tag sem tűntetett. Én is hallgattam a pódiumon elhangzott kijelentéseket és csodálkozom gyöngye megfigyelő képességemen, mert én a cikkíró ur által látott gyanakvással teli és haljóslatu tekinteteket nem látam és egy E. M. G. E. tagról azt fel sem tételezem, hogy véleményét nem a gyűlésen mondaná meg, hanem azután a folyosón, kőzében, kávéházban, (vagy talán kocsmában), mert aki ezt teszi, az lehet műkedvelő gazda, vagy ha léteznék, lehet valami nem öntudatos tag. Igaz, úgy látszik, hogy a lendület csak egyetlen ember személyében sugárzik, de ezt ha egy művelt újságíró meg nem érti, mi gazdák bizalmunkkal és szeretetünkkel megérezzük, hogy a fény még oly magasan van fölöttünk, hogy amíg hozzánkér és visszatükröződhetik, arra idő kell, mert századok mulasztását nem lehet 4 év alatt behozni. Így hálát kell adjunk a Mindenhatóknak, hogy akadt egy ember, aki képes, most minket a kezdet nehézségein átvezetni, de megvagyunk győződve, hogy majd jönnek a „talpraesett” javaslatok, amivel vezetőnket még nagyobb munkateljesítményre tudjuk segíteni.

Hogy olvasóink türelmével vissza ne éljek, a cikk további részére röviden válaszolok és igen kérem az író, hogy mumusát egyszer dobja sutba és ne ijesztgessen minket az urakkal. Inkább csak egészséges kritikát kérünk és nem kommunista izü maszlagot, ami úgy látszik arra volna szánva, hogy a tagok között egyenlenséget és osztályharcot szüljön s a vezetői munkakedvét lefojossa. De azt hiszem későre jött, mert most már elsősorban a vezetőség, azután minden kisgazda tudja a kötelességét s nehezen hiszem, hogy a nagy fáradtsággal létrehozott egység, amiben a mi uraink is részt vettek, most már megbomoljék, ha netalán az „urak” között (mert emberek vagyunk), mégis akadna kiváltság hajhászó, úgy az a szervezetségnél fogva keblileg elintéződik. Az EMGE-ben minden kötelességtudó gazda megtalálja a maga helyét, szolgálhatja a gazdasági életünk előbbrevitelét, erkölcsi fejlődésünket, nemzeti életünket és ezzel az ország érdekét. Ne kezdjünk magyar és magyar között különbséget tenni. Feltételezem, hogy a cikkíró ur is „ur”. Akkor olyan élesen miért hangsúlyozza az „ur” szót, mert nekünk a „jőakaratu” urakra szükségünk van. Azt hiszem, mi gazdák megtaláltuk a vezetőt, de azt is tudom s bízom abban, hogy vezetőnket nem ijesztik el, ha a falra ördögöt festenek és a mi egységünkben Isten segítségével elérjük az író által óhajtott 200.000 tagot és vele azt is, hogy az egylet működése „egészen jó legyen”.

Lunga (Nyujtód), 1940. május 5.

Kádár István, kisgazda.

Ötvenszázalékos vasúti kedvezmény a hetyybeti mintavásárra

Megszakítás nélkül folynak az előkészületek annak a kiállításnak és mintavásárnak a megszervezésére, amelyet a nagyváradi Kereskedelmi és Iparkamara rendez. A felvilágosítások után, amelyeket Ieronim Buzea professzor, a váradi Iparkamara titkára adott, kétségkívül következtetni lehet a készülő kiállítás ipari és kereskedelmi fontosságára, megnyilvánulásában pedig színes, ötletes és élénk jellegére.

De ettől függetlenül a kiállítás keretében a különböző osztályok egész Bihar megye gazdasági és társadalmi életének megmutatózásai lesznek. Buzea főtitkár, mint a váradi kiállítás ötletének elindítója és az érdekeltek buzdítója, fáradhatatlanul igyekszik kiterjeszteni a kiállítás méreteit.

Azok, akiket érdekelnek ezek a kérdések,

ipari vagy egyéb termékeiket kiállításra szánják, a Kereskedelmi és Iparkamarához tegyék meg bejelentéseiket. Már eddig is számos kérdés érkezett kiállítási helyek fenntartása végett. A kiállítók június 1-ig kell jelentkezzenek kiállítási anyagukkal. Bortermelők, élelmiszervállalkozók elhelyezését fontosságuk szerint fogják megállapítani. A látogatók számára a kiállítás helyiségében borkóstolókat tartanak. A háziipar, kisipar szintén megfelelő helyet kap a kiállításban.

A kiállításról katalógus készül, amelyben reklámokat helyeznek el. Egy oldalas reklám árát már megállapították nyolcezer leiben. Természetesen kisebb hirdetések is leadhatók.

A kiállítás vidéki látogatói ötvenszázalékos vasúti kedvezményt kapnak ideutazás esetén.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ORADEA, II. KAROLY KIRÁLY-UT 5. SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450, negyedévre 225, egy óra 75 lei.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P. — Egyes szám ára 20 fillér, — vasárnap és ünnepen 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk sz.: S0.037.
Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem őrzünk meg s nem adunk vissza

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Mérsékelt északkeleti szél, néhány helyen záporos és zivatar, főleg a délutáni órákban. Még erős éjszakai lehülés; a nappali hőmérséklet alig változik.

Zürichi nyitás. Párizs 8.41. London 14.85. Newyork 44.6. Brüsszel 74.30. Milánó 22.50. Amsterdám 236.75. Berlin 178.75. Szófia 550. Belgrád 10. Bucuersti 237.

Lapunk legközelebbi száma a pénteki nemzeti ünnepre való tekintettel, szombaton, a rendes időben jelenik meg.

JUGOSZLÁV KITÜNTETÉS ALMÁSSY GRÓF-NÉNAK. Belgrádból jelentik: Pál jugoszláv kormányzóherceg a csütörtökön zárult magyar képviselőtestülettel kapcsolatban ebéden látta vendégül Almássy grófnét: Teleki Éva grófnét, a kiállítás rendezőjét, valamint Bahács-Bessenvey magyar követet és feleségét. Pál herceg a Szent Száva-rend III. osztályát adományozta Almássy grófnének. Itt említjük meg, hogy a jugoszláv képművészek budapesti kiállítására szeptemberben kerül sor.

Csak a köztisztviselői fizetések rendezése után kerül sor a nyugdíjak emelésére. Szatmár-Szatmár. Saját tud. A szatmári nyugdíjgyesület emlékirattal fordult a pénzügyminiszterhez és az országos nyugdíjintézet felé, kifejtve, hogy a növekvő drágaság következtében a nyugdíjak sok nem tudnak kijönni jelenlegi illetményükből. Kérték a pénzügyminisztert, hogy a nyugdíjakat az árindex emelkedése arányában emelje fel. Erről a lépésről az egyesület a közgyűlésen is beszámolt. A Nyugdíjgyesület vezetősége köréből kapott értesüléseink szerint a nyugdíjak emelésére addig nem kerülhet sor, amíg a kormány a miniszterelnök által bejelentett köztisztviselői fizetések revízióját végre nem hajtja.

INFLUENZA KÖVETKEZTÉBEN MEGHALT SZÁSZ ILA ÉNEKMŰVESZŐ. Budapestről jelentik: Szász Ila, a népszerű énekesnő, szerdán elhunyt. Súlyos influenza-szövődményből agyhártyagyulladásra kapott és életét a leg gondosabb ápolás sem tudta megmenteni.

ELŐKÉSZÜLET PÜNKÖSD ÜNNEPÉRE. Oradea-Nagyvárad. Saját tud. Pünkösdi ünnepét megelőzően a római katolikus székesegyházban Török László római katolikus segédlelkész háromnapos ájtatosságot tart a Szentlélek-Isten tiszteletére. Az ájtatosság május hó 9-én, 10-én és 11-én este fél 7 órakor kezdődik. Május 12-én, vasárnap reggel fél 9-kor ünnepélyes szentmisével és szentbeszéddel fejeződik be az ájtatosság.

FELEMELIK A JUGOSZLÁV VASUTAK DIJ-SZABÁSÁT. Belgrádból jelentik: Lapjelentések szerint a jugoszláv államvasutak személy- és áru-díjzabását 15—20 százalékkal emelik.

Két hét múlva megkezdik a kereskedők céhekbe tömörítésére vonatkozó törvényjavaslat tárgyalását. Bucuerstiből jelentik: A kereskedelmi és ipari érdekképviseletek megszervezése terén nagy átalakulások küszöbén állunk. Eddig az volt a gyakorlati helyzet, hogy a kereskedelem hivatalos érdekképviseletét a kereskedelmi és iparkamarák látták el, míg maguk a kereskedők ennek az érdekvédelemnek határozottabbá tételére végett szabad szervezetekbe, egyesületekbe tömörültek. Ilyen egyesület a Kereskedők Tanácsa (Sfatul Negustoresc), amely az egész országra kiterjesztette működését és a nagyobb erdélyi városokban is fiókokat tart fenn. Mivel a kereskedelmi céhek megalakítására mindmáig nem került sor, ez a helyzet lényegében a célrendszer bevezetése óta sem változott meg. Most azonban újabb jelentések azt közlik, hogy a parlamenti szakbizottságok két hét múlva megkezdik a kereskedelmi céhek megszervezéséről és működéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Junius 1-én nyílik meg a GOVORA FÜRDŐ

(Válcea megye)

jód- és kén tartalmú gyógyásványvízforrással: érelmeszesedés, reumatikus bántalmak, guta, bőr- és vérbetegségek ellen. FIZIOTERAPIAI GYÓGYKEZELÉSI INTÉZET számos alkalmazásával: inhalációk, porlasztók, oxigén inhalációk, süritett levegők, hidroelektrikai-, szénsavas- és iszapfürdők, villanyozások, ultraviolet sugarak, utrarövid sugarak, diatermiák, stb., stb.

Szállodák: „PALACE” és „BALNEARA”
minden modern kényelemmel és

Călimănești fürdő

„Călciluta” ásványvízzel, érelmeszesedés, májbetegségek, vese- és húgyvesebetegségek ellen. HASHAJTÓ VIZEK, KÉNSAVAS FÜRDŐVIZEK, HIDROTERAPIAI ÉS FIZIOTERAPIAI INTÉZETEK inhalációkkal, porlasztókkal, szénsavas fürdőkkel, hidroelektrikai fürdőkkel, ultraviolet sugarakkal és ultra rövid sugarakkal.

Strand az Ott mellett.

Nagyszálloda: a Călimănești nagyszálló

minden modern kényelemmel.

UGY A SZÁLLODA, VALAMINT A FÜRDŐI ÁRAK UGYANAZOK MARADTAK, MINT AZ ELMULT 1939. ÉVBEN.

Junius és szeptember hónapokban teljes kúra: átalányában (lakás, étkezés, fürdő és taxák) a „Palace” szállóban, Balneara-Govora és a Călimănești nagyszállóban.

Felvilágosítások, prospektusok, tarifák: Soc. „Govora-Călimănești” Társaságnál, Bucuersti I. Str. Brezoianu No. 62.

Egyszobás lakás után is fizetni kell a lakbértaxát. Oradea-Nagyvárad. Saját tud. A város által megállapított ötszázalékos lakbértaxát sokan úgy értelmezik, hogy egyszobás lakás után nem kell fizetni. A város pénzügyi ügyosztályának közlése szerint mindenki tartozik az ötszázalékos lakbértaxát fizetni, kivéve azokat, akiknek üzletük vagy műhelyük van, mert a műhely és üzlet után tíz százalékos taxát már úgy is fizetnek.

KIGYULLADT EGY DÉLAMERIKAI VÁROSHÁZA, SZÁZHÁRMAN BENNEÉGTEK. Bogotából jelentik: A délamerikai Sandona városban a városházán egy ünnepség alkalmával kedden este rövidzárlat következtében tűz ütött ki. A jelenlévőkön óriási rémület lett urrá. A szerencsétlenségnek az eddigi hírek szerint, 103 halálos áldozata és 125 sebesültje van, de valószínű, hogy az áldozatok száma ennél is több.

SZATMÁRON ESETT A BUZA ÁRA. Saját tud. Az áremelkedések után Szatmáron a szerdai hetipiac árlemorzsolódást hozott. A buza ára a hetivásáron az elmúlt heti 760 leiel szemben 720 leire esett. Az áresést a kormány buzakiviteli tilalmának életbeléptetésével és az időjárás megjavulásával magyarázzák.

Azonnal ki kell váltani az utánvételes csomagokat. Az aradi postaigazgatóság rendelkezést adott ki, amely szerint az utánvételes csomagokat azonnal ki kell váltani. Eddig az utánvételes csomagok kiváltási ideje 15 nap volt, a legújabb rendelet értelmében két napon belül ki kell váltani, ellenkező esetben a csomagot visszaküldi a feladónak. A postafőnök a fél kifejezett kérelmére esetenként még külön ötnapi haladékot adhat. A rendelet annál súlyosabban érinti a kereskedőket, mert a hitelüzlet az utóbbi időben alapos megszorításokat szenvedett és az áruk túlnyomó része utánvétellel érkezik.

KISEBB ALAKUAK LESZNEK AZ ANGOL BÉLYEGEK. Londomból jelentik: A pártmegegyezés céljából csökkenteni fogják az angol postabélyegek átlagját.

Az oradeai Iparosok Hitelszövetkezet Temetkezési Egyesülete értesíti „A” csoportjának tagjait, hogy Bródi Márton és özv. Vaszil Györgyné (540, 550-ik), a „B” csoportból pedig Bazala Lajos és Uj Béla (266, 267-ik) tagunk meghalt. Ezért az esedékessé vált 10, illetve 11 lei minden egyes tag által befizetendő az egyesület pénztárába vagy a pénzbeszedőnknek. Az Elnökség.

Mennyi lisztet tartalmazhatnak a malmok és kereskedők? Bucuerstiből jelentik: Egy újabb kormányrendelettel megszigorították a liszt forgalombahozatalát. A rendelet értelmében a malmok csakis háromnapos szükségletre, a kereskedők pedig ötnapra tartalmazhatnak lisztet. A malmok vevőknek legfeljebb egyhónapi szükségletnek megfelelő mennyiségű lisztet szolgáltathatnak ki.

Leégett Mihályi Gábor volt megyefőnök malma Sighet-Máramarossziget. Saját tud. Szerdára virradó éjszaka a Máramarosszigettől hat kilométerre levő Szarvaszó községben kigyulladt Mihályi Gábor volt megyefőnök malma és raktárhelyisége. A Szigetről kihívott tűzoltóság csak két és fél óráig tartó, megfeszített munkával tudta a tüzet eloltani. A kár meghaladja a százezer leit.

CSAKNEM TELJESEN VIZ ALÁ KERÜLT VALCOV VÁROSA. Bucuerstiből jelenti a Rador: Valcovnál, a Duna-Delta vidékén két nap óta nagy vihar pusztít. Az állandóan zuhogó eső felduzzasztotta a folyókat és Valcov városa csaknem teljesen víz alá került. A lakosság vagyonának megmentésén fáradozik. A kár rendkívül nagy. A hullámok felborították egy halászbárkát s a benne ülő három ember a vízbe fulladt.

Rövidesen bíróság elé kerül a sajtóügyi miniszteriumban történt visszaélés. Bucuerstiből jelentik: A sajtó és propagandaügyi miniszteriumban leleplezett visszaélésekkel kapcsolatban az ügyiratokat áttették az ilfovi törvényszékhez, amely második tagozatát bízta meg az ügy letergyalására. A tárgyalás napját a tagozat elnöke állapítja meg. Tekintettel arra, hogy a visszaéléseket, amelyeket Victor Albotanu, Vasilescu C., az Imprimeria nyomda igazgatója, Mircea Mihail és Codreanu Petre követtek el — a közvagyon védelméről szóló törvény hatálya alá tartozik, a határidőt a közeli napokra tűzik ki.

FÖLDRENCÉST ÉSZLELTEK A KINCSES-VÁROSBAN. Cluj-Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári Csillagvizsgáló Intézet keretében működő földrencést mérő állomás műszerei tegnap reggel 9 óra 16 perckor „elég nagy kilengésű földlökéseket jegyeztek fel”. A földlökések több mint 4 percig tartottak és az eddig rendelkezésre álló adatok alapján a nyugtalanulás középpontja 200 km körzetben fekszik. A Csillagvizsgáló Intézetnél nyert felvilágosítás szerint valószínű, hogy a földlökés Debrecen környékén volt legjobban érezhető.

A háboru óta 23,6 százalékkal drágult a megélhetés. Bucuerstiből jelentik: A hivatalos árféltételek szerint országos átlagban április hónapban 3,3 százalékos drágulás következett be, ami által a háboru kitörése — 1939 augusztus 31 óta — 23,6 százalékkal emelkedett az átlag emelkedése. Az élelmiszerekben áprilisban átlagban egyszázalékos emelkedés mutatkozik. Ez a drágulás is inkább a mezőgazdasági termékekben következett be, mivel a kereskedelem és ipar által árusított élelmiszerek ára áprilisban alig változott. A ruhanműek ára áprilisban alig változott, ami a március 4-iki árrögzítő törvény rendelkezésével magyarázható. Az egyéb közszükségleti cikkek áraiban kevés az eltérés, egyedül a házbérek emelkedtek mindenütt számottevően, ami által az egyéb közszükségleti cikkek a kategóriájában áprilisban 4 százalékos átlagos drágulás mutatkozik.

POSTAFIÓK

Napoleon egyik levelét — 6800 frankért adták el. Mint Párizsból jelentik, egy árverésen 6800 frankért adták el Napoleonnak, feleségéhez, Josefinhez intézett egyik levelét, amelyet az olaszországi hadjárat alatt, 1796-ban írt Milánóban.

Horvát író darabját mutatja be a budapesti Nemzeti Színház Kamaraszínháza. A budapesti Nemzeti Színház Kamaraszínháza május 8-ikán mutatta be Begovics Milán horvát író „Ki a harmadik” című háromfelvonásos vígjátékát. A darabot Orból Attila fordította magyarra. A főszerepeket Kiss Ferenc és Tökés Anna játszották.

Neves írók novelláit nyomtatják a francia fronton lévő katonáknak küldött levelezőlapokra. Franciaország közmunkaügyi miniszterének kezdeményezésére, eredeti levelezőlapokat küldenek a fronton harcoló katonáknak. A szöveg számára fenntartott helyen egy-egy neves író eredeti novellája szerepel. Az első novellát Luc Durtam írta és — Ceylon sziget szépségéről szól. Az elbeszélések témája bármi lehet — kivéve a háborút.

Vérátömlesztést hajtottak végre Finta Zoltán szerkesztőn. Finta Zoltán, az ismert, kiváló erdélyi költő és író, a Keleti Újság helyettes szerkesztője már hosszú hetek óta betegeskedik. Minthogy a betegeskedés következtében szervezete meglehetősen legyengült, orvosai vérátömlesztést tanácsoltak neki, amit Róth Marcell dr. sebésztnár kitűnően végre is hajtott. Finta Zoltán állapota a vérátömlesztés után látványosan javult s minden remény meg van arra, hogy néhány napon belül ismét hozzáláthat szokott, értékes munkálkodásához.

Babay József — földesur. Babay József, a kitűnő író, akinek legutóbb „Furulyaszó” című falusi komédiája aratott nagy sikert a budapesti Nemzeti Színházban, — földesur lett. Nyolc hold földet vásárolt egy szép, kis házikóval.

Elsőáldozás. Csiknagybaldogasszony hitközség hívei május 5-én örökre felejthetetlen, szép ünnepségnek voltak tanúi. Kellő előkészítés után, e napon járult szentáldozáshoz a hitközség 74 gyereke. A szentáldozást megelőző, szívből jövő és szívhez szóló szentbeszéd nemcsak a gyermekeket, de a híveket is meghatóta. Szinte látszott az ártatlan gyerekek arcán, hogy mennyire vágnak az Ur Jézussal mielőbb egyesülni. A szentáldozás után terített asztal várta őket a népház tágas nagytermében, meleg tejes kávéval és finom kaláccsal, amit a hitközség lelkes urinói hoztak össze közadakozás útján s ők is szolgálták fel azokat. Azt az örömet és boldogságot ami a gyermekek arcán látható volt, leírni nem lehet. A megjelent szülők is örömkönyveket hullattak, látva gyermekeik túlaradó boldogságát. Megható kép volt, amikor hitoktatójuk és gyóntatójuk, Erdey András plébános, az asztali imádság elmondatása után közéjük ült és velük együtt fogyasztotta el reggelijét.

A sighetli Felnőtt Leányok Mária Kongregációja vasárnap tartja 10 éves jubileumát. A Felnőtt Leányok Mária Kongregációja leány nap keretében ünnepli meg fennállásának tizedik évfordulóját, a következő programmal: május 12-én délelőtt 10 órakor a plébánia templomban ünnepélyes szentmise, közös szentáldozással és tagavattással. Délután 6 órakor májusi litánia, utána a zárda nagytermében jubileumi diszgyűlés lesz.

Tavaszi nap sugár a Hargita alatt

*

Mercuria-Ciuc-Csikszereda, május hó.
Megérkezett végre a tavasz hozzánk is, virággal, napfényben ragyogó kék éggel. Virágos vasárnap délelőtt pihentető csöndje és nyugalma üli meg a Hargit-alji székely várost. A templomi beharangozóra örömteli, felszabadult lélekkel, ünnepi ruhában siet a város lakossága az Isten házába. Asszonyok, leányok, gyermekek többségben, mint mindenütt a világon, de a sötétruhás férfiak száma is jelentékeny.

A szorgos női kezek által virágpompába öltöztetett főoltár előtt megkezdődik az ünnepi szentmise. Az orgona tömör hangon vezeti be a lépésőimát és keresztvételre lendülnek a karok.

Hirtelen nyílik a templomajtó. Keretében megjelenik egy harmincév körüli, tisztán de szerény egyszerűséggel öltözködött fiatalasszony. Munkás felesége lehet. Fekete kendő árnyékolja fiatal, barna arcát. Sötétszürke, fehérpetteves ruha feszül szokatlanul telt alakján: áldott állapotban van. Ölében ül egy drága, rózsaszínű főkötős, kékszemű, rózsásarcú, nyolckónapos szőke kis baba. Csodálkozva nézi a templom úri közönségét, pompáját, fényét, de nem sir...

Azán a fiatal édesanya balkezelével szelíden előre, biztat oldala mellől még három, csokros hajri-seletű, enniválóan bájos kisleányt. A nagyobb hat, a középső négy és a kisebb hároméves lehet. Bár szegényesen vannak öltözve, tiszták, rendesek, egészségesek, értelmesek... Barna, égőpiros, világos ruháskájukban egy darab virágos rétet varázsoltak elének.

A három leányka a biztatásra megindult az ültőpadok között előre, a „nagyságák” és „urak” sorjára között a főoltár felé. Édesanyjuk ijedten szaladt utánuk, alig sikerült visszatartani őket és hátraváncsognia a hátulsó padok felé. Leritt az arcáról, hogy szegénységükönél fogva — úgy gondolja — nekik csak hátul lehet a helyük még a templomban is. Így tanulták, így szokták meg ebben a képmutató, farizeus világban, mely sokszor a templomban is osztálygögrét alakít ki.

A pad sorok között élénk mozgás támadt, amint észrevették a fiatalasszonyt négy szép kis gyermekével, szegénységének, egyszerűségének királyi kincseivel: valósággal lélekrajzás vette körül az édesanyját. Nők, férfiak arcáról le lehetett olvasni a meglepődést: ime egy igazi édesanya, asszony, aki nem fél a gyermekáldástól! Pedig szegény az istenadta! Négy gyermek és még egy a szíve alatt, — a mai világban már mégis csak sok! S milyen fiatal! Mi lesz még később? Ez a városi jelfogás döbbsent profánul a templomi közönség szívébe.

Hovatovább azonban zsúfoltabb és szebb lett a pillanat, a meglepődést szégyenné változtatta át az áhitatos környezet és halk tisztelteté és csodálattá szelidült a gúnyos lelki jelfogás...

A nők arca lassankint megenyhült. Finom asszonyi lelkük együttérző, szelid irigységgel vegyesen hódolt a fiatal, szegény édesanya asszonyi hivatásának maradéktalan betöltése előtt... Megszólt a lelkiismeret: vajjon én hogyan feleltem meg legszentebb asszonyi hivatásomnak, az anyaságnak? Többen lehajtották jobborított hajviseletű, drága kalappal fődött fejüket: emlékeztülükbe idézte ez az egyszerű, jelentéktelen munkásasszony azokat a bűnöket a gyermekáldás korlátozása terén, amelyeket évek óta elkövettek fenséges édesanyjai hivatásuk megsűfölsával...

Volt olyan nő is, aki könnyet törült volna ki tépett, festett szemöldökkel ivelt szeméből, ha nem félt volna attól, hogy a lopakodó könnyecsepp tönkretesz az arca „kikészítés”-ét...

A mellékoltáron, virágok között ékeskedő Szent Szűz, aki „Áldott az asszonyok között”, a küzdelmek, nélkülözések éjében szenvedő édesanyák erőssége, megismogatta biztató, segítő mosolyával termő testével a hátulsó padokban meghűződő szegény édesanyát és felfogott kézzel térdeplő ártatlan gyermekeit s szíve alatt pihető magzatát.

Albert István.

Nagy károkat okozott Galati környékén az áradás

Galatiból jelentik: Az utóbbi két napon felhőszakadás vonult végig Galati városán és a környékén. A hatalmas esőzések igen nagy károkat okoztak. Galatiban az eső 48 órán keresztül megszakítás nélkül zuhogott. Ez a körülmény magával vonta a Duna vízének áradását. A folyam az egyik gátat el is szakította és a víz több, mint negyven házat öntött el az alacsonyan fekvő városrészben. Az árvíz sújtotta házakat kiürítették. A hatóságok széleskörű intézkedéseket fogantatosítottak annak érdekében, hogy az árvíz sújtotta lakosság semmihiányt ne szenvedjen. Külön segélycsapatok dolgoznak jelenleg is a gát megjavításánál és a házak kiürítésénél.

A nagy esőzések hatalmas károkat okozói. Igy beomlasztották a Bazinul Nou-fürésztelepet, aminek következtében nagymennyiségű deszka került a duna hajjai közé.

A megyében is óriási károkat okozott az áradás. Megrongálódott a községi utak és a távbeszélő oszlopok huzalai. Az utak egy része használhatatlanná lett. A szántóföldeket is elöntötte az ár.

A forgalmi hivatal jelentette a vasuti vezérigazgatóságnak, hogy a megáradt Siret kímosta a Galati—Tolucesti vasutvonal közötti töltést. Emiatt a közlekedést be kellett szüntetni ezen a szakaszon. Jelentik továbbá Galatiból, hogy a hegyoldalon fekvő részekből leözönlő víztömegek több mint tíz olyan utcát árasztottak el, amelyek az alacsonyan fekvő városrészekben vannak. A házakban nem lehet beköltözni, miután a víz magassága egy méter fölé emelkedett.

Kevés az ország vágómarhafőlölsége. Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztériumban elkészítették az ország vágómarhafőlölségének statisztikáját. A statisztikai adatok beszédesen bizonyítják a heti két hústalan nap bevezetésének szükségességét, mert az összes alfajok vágására szánható felesleg alig haladja meg valamivel az állandó szükségletet. Legnagyobb felesleg vágósertésekben mutatkozik: 425.000 fő, de ez a szám is csak 14 százalékkal nagyobb az állandó szükségletnél. A szarvasmarhafelesleg 233 ezer, ami a szükséglet 5 százalékanak felel meg, a juhfelesleg 946.000, vagyis 7 százalék.

Ötven vagon nyersbőr Argentiniából való behozatalát engedélyezte a kormány. Bucurestiből jelentik: A heti két hústalan nap bevezetése a nyersbőrtermelés kedvezőtlenül befolyásolja, úgy hogy nyersbőrhiány mutatkozik. A kormány a nyersbőrhiány leküzdése érdekében Argentiniából 50 vagon nyersbőr behozatalát engedélyezte. Az importot a börgyarak nyersanyagbeszerző központja (O. D. A. M. P.) bonyolítja le, amely az egyes börgyarak között elosztja az importált nyersbőrt. Ertesüléseink szerint az importált nyersbőr a cserzőanyagok beszerzésénél is javulás várható, egyrészt mert Jugoszlávia megkezdte a cserzőanyagok szállítását, másrészt az angol kormány engedélyt adott 90 vagon quebracho kivonat exportjára Romániába. Ezt a mennyiséget három hónap alatt szállítják le. A börgyárakban a külföldi cserzőanyag drágulása és a helyi nyersbőrök árának emelése következtében, nyomott a hangulat. Ennek ellenére a nagy börgyarak a talp árát 30 leiel leszállították, hogy a fogyasztást növeljék.

Figyelem!

Figyelem!

Mélyen leszállított áron kaphatók a

Magyar Szemle Társaság következő művei:

- Hóman: A magyar történetírás útjai
ára 540 lei helyett csak 350 lei
- Weisz: Mai magyar társadalom
ára 360 lei helyett csak 250 lei
- Horváth: Magyar irodalmi műveltségünk kezdetei
ára 396 lei helyett csak 250 lei
- Szekfű: Bethlen Gábor
ára 460 lei helyett csak 300 lei
- Farkas: Fiatal Magyarország kora
ára 396 lei helyett csak 250 lei
- Babits: Amor Sanctus
ára 331 lei helyett csak 250 lei

Vidéki megrendelés esetén plus 15 lei portó
A könyvek gyönyörű díszkötésben megrendelhetők a Magyar Lapok kiadóhivatala útján

Minden kereskedő és gazda köteles eladni a birtokában levő napraforgómagot

Két hét múlva elkobozzák az el nem adott magkészletet

Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági minisztérium rendeletet adott ki, mely szerint mindazok a kereskedők és termelők, akiknek napraforgómag van birtokukban, kötelesek ezt az árut 15 napon belül a növényolajgyárak Bucurestiben működő központjának megvételre felajánlani. A központ a hivatalosan megállapított 85.000 leies wagononkénti árat fizeti a napraforgóért. A miniszteri rendelet szerint a készletek beszállítására azért van szükség, hogy a hadsereg és a polgári lakosság étel-olaj-ellátását biztosíthassák.

A miniszteri rendeletben megállapított két heti határidő letelte után az át nem adott készleteket el fogják rekvirálni.

A rendelkezés alól kivételt képeznek a gazdaságban lévő és vetőmag céljára szánt napraforgómag készletek.

Életbelépett a CFR. tehergépkocsiszállítás új rendje

Bucurestiből jelentik: A CFR tehergépkocsiszállításának új rendje május elsejével életbelépett és ez a következő:

A CFR jelenleg Erdélyben a következő országotokon járattja saját tehergépkocsijait: Ploesti, Brassó, Segesvár, Marosvásárhely, Kolozsvár utvonalon, Nagyszeben, Gyulafehérvár, Torda, Kolozsvár utvonalon, Arad, Radna, Soborsin, Dobra, Déva, Szászsebes vonalon, Arad, Kiszjenő, Szalonta, Nagyvárad vonalon és végül Nagyvárad, Csucs, Kolozsvár vonalon.

A CFR ezeken a járatokon május elsejétől kezdve újítja szállító-leveleket honosított meg, amelyek a CFR tehergépkocsikon való mindenféle szállításra alkalmasak. Ezeknek a szállítóleveleknek a segítségével a feladók vagy maguk fizetik az áru szállítási költségeit, vagy a címzettre hárítják azt át, azonkívül az utánvételes csomag- és áru-szállítást is ezekkel a szállító-levelekkel oldják meg.

A szállítólevelek eredeti és másodlati példányai 8 lei pénzügyi, 2 lei repülő- és 0.25 statisztikai bélyeggel bélyegzendők fel. Az átvételi értesítésre és az átvételi elismervényre 3 lei pénzügyi és 2 lei repülőbélyegyet kell alkalmazni.

A CFR tehergépkocsikon való szállítási díj-szabása egységes: 5 lei minden megtett tonna-kilométer után. A terjedelmes csomagok szállítási díja kétszeres. A szállítási díj kiszámításánál a csomagok súlyát tíz kilóra egészítik ki. Az 50 banin alul levő töredéket a feladó javára elméllőzik, míg az 50 banin belül lévő töredékeket egy leire egészítik ki. A legkisebb szállítási díj 15 lei, a legkisebb súlyegység 10 kgr, a legkisebb számítandó távolság 10 kilométer.

Ha a csomagot a feladó lakásától kell elszállítani, vagy a címzett lakásán kell átadni, a CFR gyűjtési, illetve szétosztási díjat szed, amely a következő: 10-50 kgr. után 20 lei, 51-100 kgr. után 25 lei, 101-200 kgr. 30 lei, 201-300 kgr. 45 lei, 301-400 kgr. 60 lei, 401-500 kgr. 75 lei, 501-600 kgr. 85 lei, 601-700 kgr. 95 lei, 701-800 kgr. 105 lei, 801-900 kgr. 110 lei, 901-1000 kgr. 115 lei.

Okvetlenül szerezze meg könyvtára számára a napjainkban élt cirkszlovárnóból missziós apácává lett

Beáta nővér

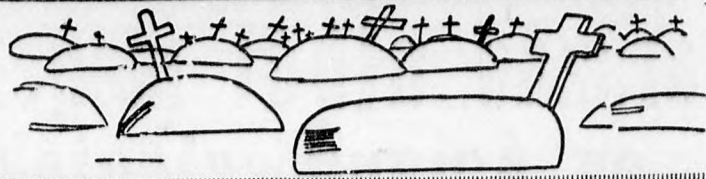
életrajzát.

Mozifilmnél érdekesebb eseményhalmazzt tár olvasója elé ez a bámulatos életrajz. Hősies bátorsággal mindenkiiben csodalkozást, apostoli lelkületével pedig az olvasóban lelki nekilendítést vált ki. Ara 130 lei és portó.

Betty Schneider:

VERDUN HALOTTAI

Fordította:
FODOR VIOLA

Lassan eltűnnek Pierrepont házai. Most jön az erdő, a zöld fal, mely a temetőt takarja. Ha keresztül láthatnánk rajta! A nap lenyugvóban van. Az ég vörös-aranyban izzik. Nemsokára körülöleli az alkonyat a fekete keresztet. Talán odahallatszik vonatunk dübörgése, talán a távoli világ átköpetget hozzájuk? Nem, ennek a tájnak áldott nyugalma nem szabad megzavarnia!

Sohasem fogjuk elfelejteni. Gondolatban mindig, újra visszatérünk majd szeretett ösvényeire, mert énünk egy darabját hagytuk ott.

Besötétedett. A rózsák élénk színe enyhén kivillan még a sötét levelek közül. Az ablaknál ülök — Etaint figyelem.

A vonat gyorsan suhan. A szomszédfülkéből élénk beszélgetés hallatszik. Valahol hegedű szól s hangja egyre közeledik. Kistermetű, sötéthajú, élénk szemű férfi nyit be, hófehér fogsorát villogtatva s a mi fülkénkben fejezi be az elkezdett dallamot.

Azután egyszerre csak József kezében van a hegedű. Halkan pengeti a húrokat. Hangolja. Majd lágyan, szomorúan felsír az idegen hangszere egy régi, német dal.

Néma csend lett körülöttünk. A szomszédos fülkék ajtóit fölnyitnak s feszülten figyelő arcok bukkannak elő. A beszéd és nevetés elnémult.

A kis, francia hegedűs sötét szemű tágra nyitlan, csodálkozóan függ József barna fején. Függőn mozgó ujjain. József már a fülké közepe áll és én tudom, hogy most Villinek játszik, mert ez az ő kedvenc dala volt:

„Wie schön blüht uns der Maien...“

Most már mindenki körülveszi s szinte áhitattal hallgatja. Jó ez így: legalább senki sem látja majd, amikor a virágcsokrot kidobom az ablakon. Heves szél fúj. Vigyáznom kell nagyon, hogy virágaimat szét ne szórja. Most... mindjárt itt kell lennie.

Közben halom a hegedű hangját, de mintha valahonnan messziről szüremlelének felém:

„Der Sommer fährt dahin...“

Most jön... már itt van a zöldelő föld-darab. Már látom a fekete keresztet. Mélyen kihajolok: sikerülnie kell! Csak a szélnek ne volna olyan szörnyű ereje! Most!... a rózsák széles ívben röpülnek s lehullanak egyenesen az első sírhantokra.

Megtörtént, vége... Már nem is látom a temetőt, csak a csöndes, estbe hullott vidéket és távolról Eix-Abaucourt fényeit.

A hegedű elnémult. A kis, élénk szemű francia megpróbálja utánozni a zokogó tremolókat, majd kér, rimáncodik: szeretné még egyszer hallani.

Aztán lelassít a vonat. Verdun.

A virágokra gondolok, a magános temetőre. S tudom, hogy hegedűjátéka közben József is arra gondolt. Ő sem felejtkezett el semmiről.

A csöndes dal ott lebeg a folyó sötétben csilámló vize fölött, ott ring a parti nyárfák ágain és benne remeg a holdnak szobánkban vibráló, ezüstös fényében. Utolsó, nyugalmas csendülése ennek a csodálatos nappal, mely immár egészen lealkonyodott.

A magaslatok és mezők felett Douaumont

villódzó fénye vándorol, megáldva a holtakat s a vértanu vidéket.

Első áldozás a verduni székesegyházban

Kopognak szobánk ajtaján. Barátságos házi-asszonyunk, Madame Mabilie jön, hatalmas tálcával. Persze, ma vasárnap van! Minden más napon magunk gondoskodunk reggelinkről, mely többnyire frissen sült zsemlyéből és maroknyi friss gyümölcsből áll, amit barangolás közben fogyasztunk el. Vasárnap azonban egyszersmindenkorra Madame Mabilie vendégei vagyunk s egész halom finom dolgot kell elfogyasztanunk. Nagy csészékben kávé illatozik: meglehetősen erős, de szerencsére bőven van tej hozzá. Friss, hófehér kenyér és nagy darab vaj van mellette. Átlátszó üvegtálban frissen szedett, pompás gyümölcs mosolyog. Oh, ez a Madame Mabilie, ez a kedves, finom, anyáskodó kicsi asszony! Megköszönjük figyelmét és elcsevegünk vele, miközben a hófehér kenyeret izleljük.

— Pompás kenyere van, Madame! Szinte kár megenni!

Láthatólag jól esik dicséretünk: nagy fekete szeméből öröm csillog felénk, s hogy mosolyog, vakítóan villan elő szabályos, hófehér fogsora.

— Oh, Monsieur, Madame, — mondja azután — majdnem elfelejtettem: a székesegyházban ma első áldozás van. Gyermekekünne. Nem akarják megnézni?

Dehogyan, a legnagyobb örömmel.

— Ezer köszönet, Mère Mabilie, — mondjuk. — Bizonyára nagyon szép lesz!

— Oh, nagyon szép! Sok fehér gyermek, rengeteg ember és szép ruhák... igen, Madame... és ének, igen, nagyon szép!

Egészen meghatódik és sietve néhány könyccseppet morzsol szét, majd magunkra hagy. Mi pedig gyorsan befejezzük reggelinket és útra-kelünk.

Alig néhány lépés után elérjük a Maas-hidat, mely a Porte Chaussée-hoz vezet. A Maas partján horgászok állnak és várnak türelemmel. Ilyenkor, vasárnap, még nagyobb tömegben lépik el a partot, mint hétköznapokon. Néhányan kicsiny csónakokkal a folyó közepére eveznek s mozdulatlanul ülnek a keskeny padon. Rövidszárú pipát szívznak s merőn figyelik a zsinogot. Miután vasárnap többnyire az egész napot a vízzen töltik, a csónak aljában hátizsák is van. Mellette egy ócska csuporban a családtekeül szolgáló giliszták nyüzsögnek.

Eppen akkor érkezünk, amikor öreg barátunk, akivel mindig váltunk néhány szót, kővér, ficánkoló halat húz ki a vízből. Végignézzük, amint nagy szakértelemmel lefejt a horogról s a hálóba dobja, mely félig a vízben úszik. A friss zsákmány vígan lubickol bőrtőnében.

— Bonne chance, Monsieur! — kiáltjuk oda távozóban.

— Merci, merci, Monsieur, Madame, — köszöni mosolyogva és újra bedobja a horgot.

Most már gyorsan kell lépkednünk. A harang súlyos kongása már elnémult. De amíg a régi, csöndes utcán keresztül megyünk, úgy érezzük, mintha halk sóhajtásként ott rezegne még a falak között.

Már meg is érkezünk a székesegyház elé. Ma azonban nem állunk meg, hogy felnézzünk hatalmas négyszögtornyára, mely valamikor világitótorony volt azok számára, akik Souville előtt álltak, de a városba sohasem tették be a lábukat. Ma mindjárt belépünk, mert már ének-és orgonahang szűrődik ki hozzánk.

LEGUJABB

Finnország újból megerősítette az Aaland-szigeteket

A megerősítés a szovjet és svéd kormány hozzájárulásával történt. Katonai parancsnokság alá helyezték a holland légvédelmet

Stockholmból jelentik: Hír szerint Finnország az Aaland szigeteket újból megerősítette. Finnország eddig csak néhány száz fős helyőrséget tartott a szigeteken, de néhány nap előtt tüzérséggel megerősített három ezer fős katonaságot küldött oda. Ez a katonai megerősítés a szovjetkormány hallgatlagos beleegyezésével történt, mert az az ő védelmét is szolgálja, más államok támadásaival szemben. Svédország is beleegyezett a megerősítésbe. A finu hadsereg vezérkari főnöke kijelentette, hogy az Aaland szigetek környéke veszedelmes a hajózás számára, mert tele van aknákkal.

Amszterdamból jelentik: (Holland Távirati Iroda.) A holland haditengerészet meghívta a háborút nemviselő államok sajtótudósítóit, győződjenek meg saját szemükkel arról, hogy Hollandia az Északi Tenger partjain hogyan védelmezi meg semlegességét. A külföldi újságírók a „Szumatra” hadihajó fedélzetére szálltak. A Szumatra ahhoz a holland hadihajóosztághoz tartozik, melynek egységei a holland partok mentén járőrszolgálatot teljesítenek. Ezek azonban nemcsak járőrszolgálati hajók, hanem szükség esetén partvédő tevékenységre is hatáson alkalmasak. A külföldi újságíróknak alkalmuk nyílt, hogy a hadihajót alaposan megtekintsek.

A holland távirati iroda lapszemlét közöl Hágából. A katolikus irányzatú Maasbode ezeket írja:

Hollandia biztonsági intézkedéseket tett, hogy biztosítsa függetlenségét bármely oldalról jövő veszély ellen. Minden követelünk szembe szállunk és a jövőben is visszautasítunk minden ilyen irányú előzetes tárgyalást, akár az egyik,

akár a másik oldalról jönne is az.

A holland hadsereg főparancsnoksága rendeletet adott ki, amellyel az egész légvédelmet katonai parancsnokság alá helyezi. A rendelet kimondja, hogy a főparancsnokságnak a légvédelmi kapcsolatos rendelkezéseit mindenki kö-

Bérmálás alkalmára

szép ajándékot vásárolhat olcsó áron
Hans Gierlingnél

Oradea, Parcul Traian 6
mivel régi ékszereit újakra cserélheti be.

Ekszerakításokat, javításokat és új ékszerek készítését jutányosan vállaljuk.

teles végrehajtani. A katonai hatóságok felhatalmazást kaptak, hogy bármikor olyan rendszabályokat léptethessenek életbe, amelyek háborús veszély idején lehetetlenné teszik azokat a cselekedeteket, amelyek légitámadások előkészítésére szolgálhatnak.

Találgatások az angol sajtóban a várható kormányválsággal kapcsolatban

A közvélemény olyan kormányt kíván, melyben valamennyi párt képviselve van. Lloyd George neve előtérbe került

Londonból jelentik: (Havas.) Több angol lap valószínűnek tartja, hogy az alsóházi szavazás után Chamberlain lemond. „Chamberlain valószínűleg távozik” — jelenti címében a *News Chronicle*, majd megállapítja, hogy a gyenge többség nem engedi meg, hogy a miniszterelnök továbbra is a helyén maradjon. Megállapítja a továbbiakban a lap, hogy Chamberlainnek a munkáspárthoz és a szabadelvű párthoz intézett legutóbbi felszólítása visszhang nélkül maradt és a pártok részéről mindenki megtagadja a vele való együttműködést.

A *Daily Mail* úgy tudja, hogy Chamberlain még a csütörtöki nap folyamán tanácskozik a királlyal a helyzetről.

A *Times* úgy véli, hogy a kormány kellemetlen helyzetbe került és a kormányváltás igen rövid időn belül elkerülhetlenné válik. A jelenlegi politikai helyzet — ugymond — nem tarthat sokáig és ki kell eligéíteni a közvéleményt, mely olyan kormányt követel, amelyben minden párt képviselve van.

Churchill lesz a helyettes miniszterelnök (?)

A *Daily Mail* azt tanácsolja, hogy alakítsák újjá a kormányt és a kormánynak Lloyd George legyen a feje. A lap dicséri Lloyd George szerdai beszédét és azt írja, igaz ugyan, hogy a volt miniszterelnök szigorú bírálatot gyakorolt, de vigasztaló mozzanatokot is talált. A lap úgy óhajtja, hogy a miniszterelnök helyettese Churchill legyen és ő

legyen az angolok hadműveleteinek legfőbb ellenőrzője is. Igaz ugyan, — írja a lap, — hogy Lloyd George már 77 éves, de hozzáfűzi, hogy *Clemenceau* is 76 éves volt, amikor a világháború idején újból átvette a hatalmat és megalakította a franciák győztes kormányát. Lloyd George is egyesíti, miként *Clemenceau*, a megfontolt ember bölcsességét a fiatalos lendülettel, *Halifax* megmaradna a háborús kormányban, amelyben *Sinclair* külügyi államtitkár, *Eden* pedig pénzügyminiszter lenne. *Morrison*, a munkáspárt egyik vezető tagja a hadiszállítási minisztérium vezetését venné át. A többi vezető állást, — a lap szerint — a következők töltenék be: *Alexander* munkáspárti, aki a tengerügyi hivatal lordja volt 1929 júniusától 1931 májusáig, *Duff-Coper*, *Amery*, *Dalton*, *Greenwood*, *Dewin*, *Sir John Anderson* és *Andrew Duncan*.

Londonból jelentik: A Reuter politikai szerkesztője azt írja, hogy Chamberlain valószínűleg helyén marad, de átalakítja a kormányt. Valószínűleg újabb közeledést tesz az ellenzékhez és felkéri az ellenzéki pártokat, hogy támogassák a kormány átalakítását.

Aknák a Fekete-tengeren

Istanbulból jelentik: A kikötő parancsnoksága értesítette a hajókat, hogy a Fekete-tengeren aknák usznak. Legutóbb a török kikötő közelében láttak aknákat.

Megállapodásra vezettek a német-jugoszláv gazdasági tárgyalások

Belgrádból jelentik: A német-jugoszláv állandó gazdasági bizottság belgrádi tanácskozásai szerdán befejeződtek. A tanácskozáson megállapították az ezévre szóló kiviteli és behozatali hányadot és megállapodásra jutottak Jugoszlávia és a Cseh-Morva védnökség árucseréjének kérdésében is.

Mannerheim tábornok lovagias ügye egy orosz tábornokkal

Helsinkiből jelentik: A 73 éves *Mannerheim* tábornagnak lovagias ügye támadt *Vasziljevics Suffroff* hadügyi biztossal, aki jelen volt a béketárgyalásokon. Az affér így kezdődött:

— Az ön öse és az én ösöm együtt volt Poltavánál, — mondotta *Suffroff*, — de nem tudok róla, hogy a régi *Mannerheim* is olyan makacsul védte volna álláspontját, mint maga.

Mannerheim erre ny. hangon így válaszolt:

— Az én ösöm Narvánál is ott volt és karddal válaszolt az ön ösének kissé túlzott követeléseire.

Suffroff utána nézett az adatoknak és megállapította, hogy a narvai csatában a *Mannerheim öse XII. Károly* svéd király nyolcezer emberével tönkrevverte Nagy Péter cár csapatait. *Suffroff* erre lovagias elégtételt kért *Mannerheim*től, aki nem tér ki az elégtételadás elől.

Apróhirdetések

Allást keres

szavanként 1 lei

Volt főgimnáziumi tanár, perfekt kettős könyvelő, gépirő, bármilyen állást vállal. Tanulókat vizgára előkészít, tanít román, német, francia nyelvet, hegedűt, zongorát. Fordításokat vállal. Oradea-Nagyvárad, Strada Negrussi u. 29. szám.

Adás-vétel

szavanként 3 lei

Spárga tövek, elsőrangú minőségben kaphatók Horváth Árpád szőlőjében, Oradea-Nagyvárad, Cal. Ruineilor 1. (Petőfi-u végén).

Kertrész

olcsón eladó. Oradea-Nagyvárad, Str. Ioan Ciordas 38. szám.

Különféle butorok eladók. Oradea-Nagyvárad, Str. Codrilor 11.

Phönix pálma, kertipad eladó. Oradea-Nagyvárad, Str. Augusta 13.

Megvételre

keresek varró-asztalt, diófapoliturost, jó karban levőt. Antik asztalok előnyben. Cim a kiadóban.

Az oradeai mozgóképszínházak műsora:

DORIAN: KONFLIKT.

APOLLO: KEK CSILLAG.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea-Nagyvárad, II. Károly király-ut 5. szám.

CENZURAT

Lakás

szavanként 3 lei

3 szobás, furdőszobás lakás, 2 szobás mellékhelyiségekkel kiadó. Oradea-Nagyvárad, Str. Ioan Ciordas 38.

Irodának,

Duca-u. 9. szám alatt, 2 utcai szoba kiadó. Ertekezni: Máthé, Oradea-Nagyvárad, Delavrancea-u. 12.

Csinosan butorozott udvari szoba kiadó.

Oradea-Nagyvárad, Honya, Str. Ciorgariu 41.

Különféle

szavanként 3 lei

Falburkoló csempé minden színben olcsón kapható. Oradea-Nagyvárad, Str. Vlahuta 44.

Főzőnőnek

vagy házvezetőnőnek menne középkori aszszony. Burikné, Oradea-Nagyvárad, Str. Siemeon Bărnutiu 30. sz.

Beius

Piata Dr Ciordas (foteren) üzlethelyiség berendezéssel együtt kiadó, előnyben divatárú.